

د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوجۍ وزارت
وزارت مخابرات و ټکنالوژی معلوماتی

۱۳۹۷

له ژمنې تر عمله

د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوجۍ وزارت
د لاسته راوړنو او فعالیتونو راپور

د وياند او عامه اړيکو دفتر | رياست دفتر

تدوين او ترتيب: اعزازالله سائر ځلاند

کتنپلاوی: ډاکټر حسن | محمد عمر آرین | ميرويس نېکمل | ارين پکتیار | معاويه عدالتيارا نورآغا صديقي | همایون صديقي | وژمه کوهستانی | شريفي (دا نوم بايد

پوره وليکل شي د انستيتيوت رييس)

ديزاین: محمد حسيب ترين، انځور

د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوجي وزارت د لاسته راوړنو او فعاليتونو په اړه کولی شئ، په لاندې ادرس موږ سره په اړيکه کې شئ.

www.mcit.gov.af | media@mcit.gov.af

شماره تماس ۰۰۹۳۷۸۰۹۹۲۰۴۰۲۰۲۱۰۷۰۹۱

د جلالتمآب جمهور رئیس پیغام

د خوشحالی، خای دی چې د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوجی وزارت د خپلو فعالیتونو او بریاوو کلنی راپور خپروي او له خلکو سره یې شریکوي. د خلکو او حکومت د رابطې د زیاتوالي یوه مهمه ذریعه دا ده چې دولتي ادارې د خپلو فعالیتونو په اړه معلومات خلکو ته ورسوي.

په اوسنی زمانه کې چې د ارتباطاتو ټکنالوجی حیرانوونکې وده کړې ده، مخابرات او ارتباطي وسایل د هر چا او هر کور په ژوند باندې ژور اثر لري او په همدې دلیل د مخابراتو وزارت کلنی راپور د ټولني لپاره لا ضروري او گټور بللای شو.

د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوجی له وزارتته مننه کوم چې د خپل کار کلنی راپور یې چمتو کړی دی. د دې وزارت له کارکوونکو، ماهرانو او مدیرانو توقع کېږي چې د خپل کار د کمیت او کیفیت بهتری ته ادامه ورکړي او د راتلونکي کال رپورټ یې د افغانستان د خلکو لپاره تر سړني رپورټ هم ډیر څه ولري.

په ښه کیفیت او مناسبه بیه لا زیاتو خلکو ته د مخابراتي خدماتو وړاندې کول د دولت یو اساسي هدف دی. په دې برخه کې شوي کارونه د ستایلو دي او امید دی نور ضروري گامونه په لا دقت او سرعت سره واخیستل شي.

محمد اشرف غني

د افغانستان د اسلامي جمهوري دولت جمهور رئیس

د مخابراتو او معلوماتي

تکنالوجی د وزیر پیغام

گرانو هېوادوالو!

په وروستیو درې لسيزو کې د معلوماتي تکنالوجی او مخابراتو لاسته راوړنو، نړۍ یوې بې ساري پرمختګ په لور سوق کړې او هره ورځ ددې ښکارندې نوې خواوې را برسېره کېږي. مجازي نړۍ پر فزیکي تعاملاتو برلاسې شوې او په دې هڅه کې ده چې معاملات، بازارونه او اړیکې داسې فضا ته واستوي چې مشخص مالک نه لري او پر بشري وړتیاو او اعتماد ولاړه ده.

پر قانونمندی تمرکز کړی، د الکترونیکي حکومتداری قانون د نهایی کېدو په حال کې دی چې له مخې یې الکترونیکي لاسلیک، په الکترونیکي توګه د خدماتو وړاندې کول، د اسنادو جوړو، لېږل او تر لاسه کول یې، الکترونیکي تادیات، د مابیل له لارې تادیات او د الکترونیکي حکومتداری اړوندې ټولې برخې قانوني بڼه خپله کړي او د رویتیا، سرعت او اغېزمنتیا په برخه کې به ځانګړی مؤثریت ولري.

په دې برخه کې د مخابراتو او معلوماتي تکنالوجی وزارت د دوه وروستیو لسيزو پر لاسته راوړنو بسنه نه ده کړې او د ډیجیټلي اقتصاد پر اساساتو ولاړې معلوماتي ټولنې رامنځته کولو په لور یې جوت ګامونه پورته کړي. مور په دې برخه کې په ټوله کې خپل بشري او اجتماعي ځواک په دې لور بسیج کړی دی.

د الکترونیکي حکومتداری د پرمختګ سره طبیعي ده چې په دې برخه کې جرمونه هم محسوس دي، له دې کبله د افغانستان د جزا کوډ کې د جرمي مواردو تسجیل سربېره مو د سایبري جرایمو د لابراتوار په جوړولو کار کړی چې ترې ګټه اخیستل کېږي او تر څنګ مو سایبري جرمونو ته د رسیدګۍ په موخه د سایبري جرایمو سره د مبارزې قانون تسوید کړی چې اوس مهال د تدقیق لاندې دی او د ۱۳۹۸ کال په اوږدو کې به نهایی شي.

ښکاره ده چې دغه هدف ته د رسېدو په موخه د ډاډمنو او خوندي زیربناو رامنځته کول لازمي دي. مور په دې هڅه کې یوو چې د سیمه ییز اتصال پر پیاوړتیا سره، افغانستان په سیمه کې په معلوماتي څلورلارې بدل کړو، د سویلي آسیا او خلیج هېوادونه د افغانستان له لارې د مرکزي آسیا، ختېځې آسیا او اروپا سره وصل کړو. د چین سره د واخان دهلیز او ورېښمو له لارې، د چابهار بندر سره او د ترکمنستان له لارې د آذربایجان سره د افغانستان د نوري فایبر د اتصال چارې هغه فعالیتونه دي چې همدا اوس تر کار لاندې دي.

هېوادوالو ته په ساده، چټکه او اغېزمنه توګه د عامه خدماتو وړاندې کول، زموږ یو بل هدف دی چې توانېدلي یوو، په دې برخه کې د بېلابېلو دولتي ادارو د عامه خدماتو پروسې ساده کړو او په یو شمېر مواردو، لکه پاسپورټ، د داخلي او بهرنیو اتباعو د کار جواز لپاره سیستمونه جوړ کړو. د ویاړ ځای دی چې د عامه خدماتو د وړاندې کولو په برخه کې وتوانېدلو د مالیه ورکونکو او پانګونې د جواز اخیستلو او تمدید په موخه د آسان خدمت لومړنۍ مرکز پرانیزو چې مالیاتي خدماتو کې اسانتیاوې رامنځته شي.

د تکنالوجی په عصر کې پستي خدمات نه یواځې دا

دغه موخې ته د رسېدو په موخه مور په لومړي سر کې د معلوماتي تکنالوجی د زیربناو جوړولو تر څنګ

لومړني ګامونه پورته کړي. موږ پوره هڅه کوو چې تر راتلونکي یو کال پورې الکترونيکي راکړه ورکړه قانونمنده کړو، خپلو هېوادوالو ته د الکترونيکي بازار د خدماتو وړاندې کولو زمينه برابره او د مېایل له لارې د تاديواتو اسانتياوې برابرې کړو.

د انټرنېټ پر خلاف د متمدنې نړۍ تجربې په ډاګه کوي چې د معلوماتي ټکنالوجۍ ودې ميليونونه کاري فرصتونه رامنځته کوي او د هېواد په اقتصاد کې د مېرمنو لپاره د فعاليت زمينه برابروي. موږ تمه لرو چې دغه موخو ته د رسېدو لپاره، له يو اړخه د هېواد اقتصاد پياوړی کړو او له بله پلوه خپلو هېوادوالو او په ځانګړې توګه مېرمنو ته د کار زمينه برابره کړو.

د الکترونيکي حکومتدارۍ ترويج په عامه خدماتو کې نه يواځې د چارو د چټکتيا سبب کېږي، بلکې د هېواد په چارو کې پوره روپتيا رامنځته کوي. زموږ د تېر يو کال تجربې دا زيری را کوي چې افغانستان د سيستمونو د جوړولو او پلي کولو وړتيا لري. موږ مصمم يوو چې په ټولو سکټورونو، په ځانګړې توګه د عامه خدماتو سکټور، روغتيا، لوړو زده کړو، پوهنې او کرنې په برخه کې د معلوماتي ټکنالوجۍ کارونه پراخه کړو تر څو د هېواد او کورنيو د اقتصادي ودې زمينه برابره شي.

ومن الله توفيق

شهزاد آريوبي

د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوجۍ وزير

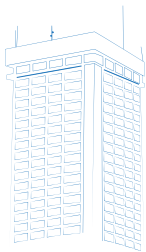
چې کم رنگه نه شول، بلکې زيات پرمختګ يې وکړ، موږ پر دې سربېره چې د پُست سکټور کې د پانګونې جوازونو لپاره مو ميکانيزم ساده کړ، د درې کلونو ځنډ وروسته مو د جوازونو پروسه له سره پېل کړه او تر څنګ مو افغان پُست ته ځانګړې پاملرنه وکړه.

په دې برخه کې مو په هوايي او ځمکنې کوریدورونو(دهليزونو) جوړولو سربېره، په خوندي توګه د پُستي مراسلاتو د لېږد را لېږد او محرميت ساتلو په موخه د پُستي مراسلاتو د څارنې او تعقيب سيستم جوړ کړ او له نېکه مرغه وتوانېدلو چې د مرکزي او نورو ټولو پسته خانو د عصري کولو په موخه د پام وړ ګامونه پورته کړو.

د ځوانانو لپاره د کار زمينه برابرو او د نوې انرژۍ جذبول، زموږ يو بل لومړيتوب وو چې وتوانېدو په دې برخه کې مرکزي او ولايتي رياستونه د آزادې سيالۍ له لارې اعلان کړو او له نېکه مرغه د ولايتونو او مرکز د رئيسانو او کارمندانو د ګمارنې پروسه ۹۰٪ سلنه بشپړه شوې او هڅه کوو، نږدې راتلونکي کې دا پروسه نهايي کړو.

ددې تر څنګ ډيجيټلي اقتصاد ته ورته هغه ښکارنده ده چې د نړۍ ټول هېوادونه په دې هڅه کې دي، تر څو له ګټو يې برخمن شي. د نړۍ په ډېری هېوادونو کې په مجازي فضا کې الکترونيکي بازارونه او راکړه ورکړه دود ده او خلکو ته يې ډېرې اسانتياوې رامنځته کړي دي. زموږ لړليد دا دی چې افغانستان هم د نويو ټکنالوجيو، لکه Blockchain- Internet of Things- Artificial Online Shopping او Inelegance ، د کارونې لپاره خپل

لړلیک

۳

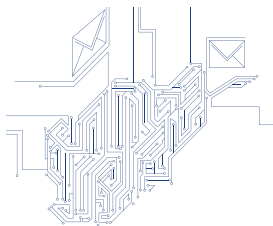
مقدمه

۶

خدمات مخابراتی در افغانستان

۸

خدمات انترنیت در افغانستان

۱۱

ترویج حکومتداری الکترونیکی

۱۵

د افغانستان د الکترونیکی حکومتداری مرکز

۱۶

تذکره الکترونیک

۱۷

سیستم مرکزی الکترونیکی برای ترافیک

۲۱

د پاسپورت د صدور د ساده سازی پروسه

۲۲

ترویج برنامه ریزی منابع دولتی

۲۵

آسان خدمت

۲۹

د مالیاتو ټولونې او سکټوري جوازونو لپاره د آسان خدمت لومړي مرکز

۳۰

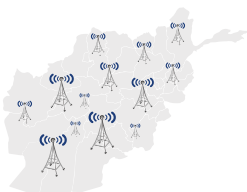
ایجاد پورتال آسان وظیفه و سیستم معلومات بازار کار

۳۱

تادیات معاشات کارمندان دولتی از طریق موبایل

۳۳

ظرفیت سازی در ادارات دولتی

۳۷

افغان ټیلی کام

۳۹

شرکت مخابراتی سلام

۴۱
۴۳
۴۴
۴۷
۴۹
۵۱

فایبری نوری

انکشاف شبکه فایبر نوری افغانستان
افغان ست
روابط و مواصلات منطقوی شبکه فایبر نوری
شبکه انټرنیټ یا شبکه مصوون داخلی انټرنیټ برای ادارات دولتی
دیجیټل کاسا و نقش آن در سکتور مخابرات و تکنالوژی معلوماتی کشور

۵۵
۵۵
۵۶
۵۷
۵۸

د خوندي معلوماتي فضا جوړول

ایجاد لابراتوار تحقیق جرایم سایبری
مرکز تبادلہ انټرنټ افغانستان
مرکز صدور تصادیق الکترونیکی افغانستان
د کابل مرکزی شبکه

۶۱
۶۲
۶۳
۶۴

او نور

د دولتي معلوماتو لپاره خوندي وېب پاڼې
انستیتوت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی افغانستان
چارچوب قانونی و پالیسی برای حکومتداری الکترونیکی
دستاوردها و فعالیت های ریاست منابع بشری

۶۵
۶۷
۶۹

خدمات پُستی

د پُستي خدماتو د تنظیم اداره
افغان پُست

۷۱
۷۳
۷۳
۷۴

گسترش ارتباطات منطقوی و بین المللی

تفاهمنامه با کشور تاجیکستان
تفاهمنامه با کشور ازبیکستان
تفاهمنامه با کشور جمهوری قرغزستان

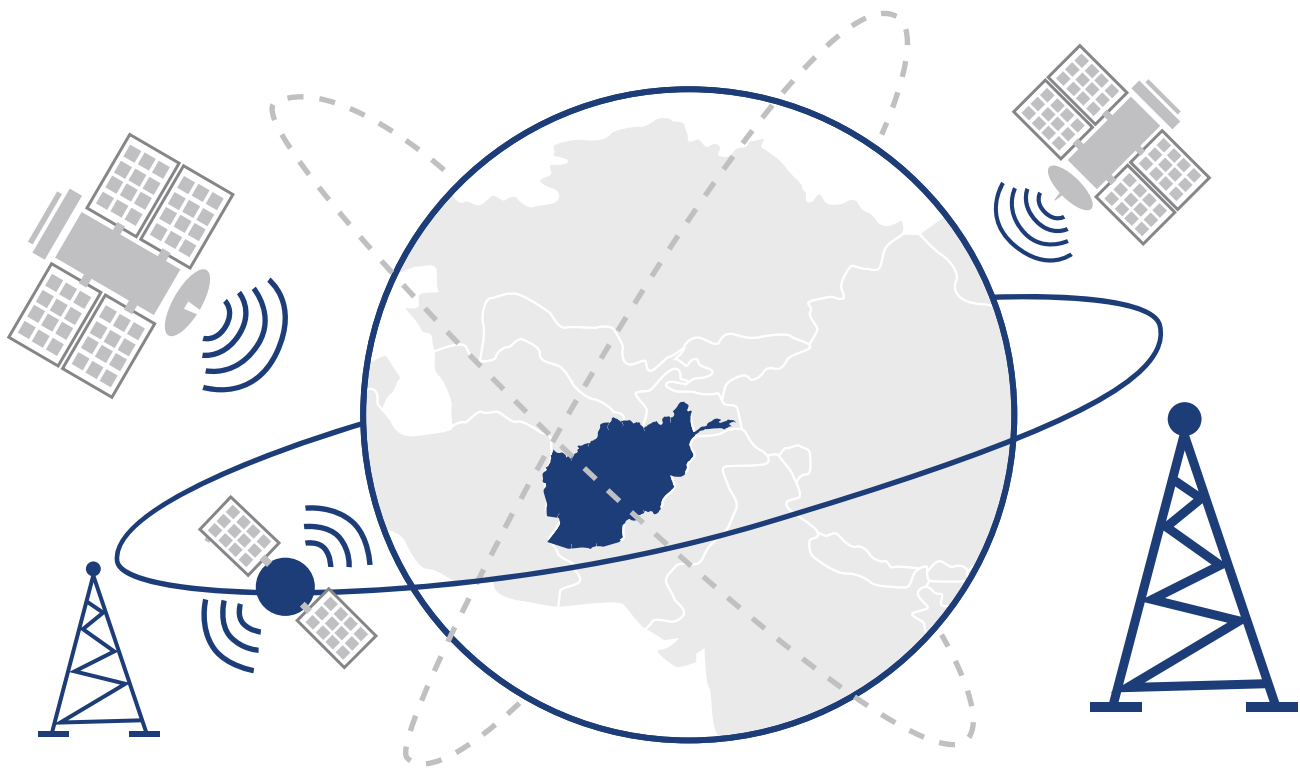

مقدمه

SUMMERY

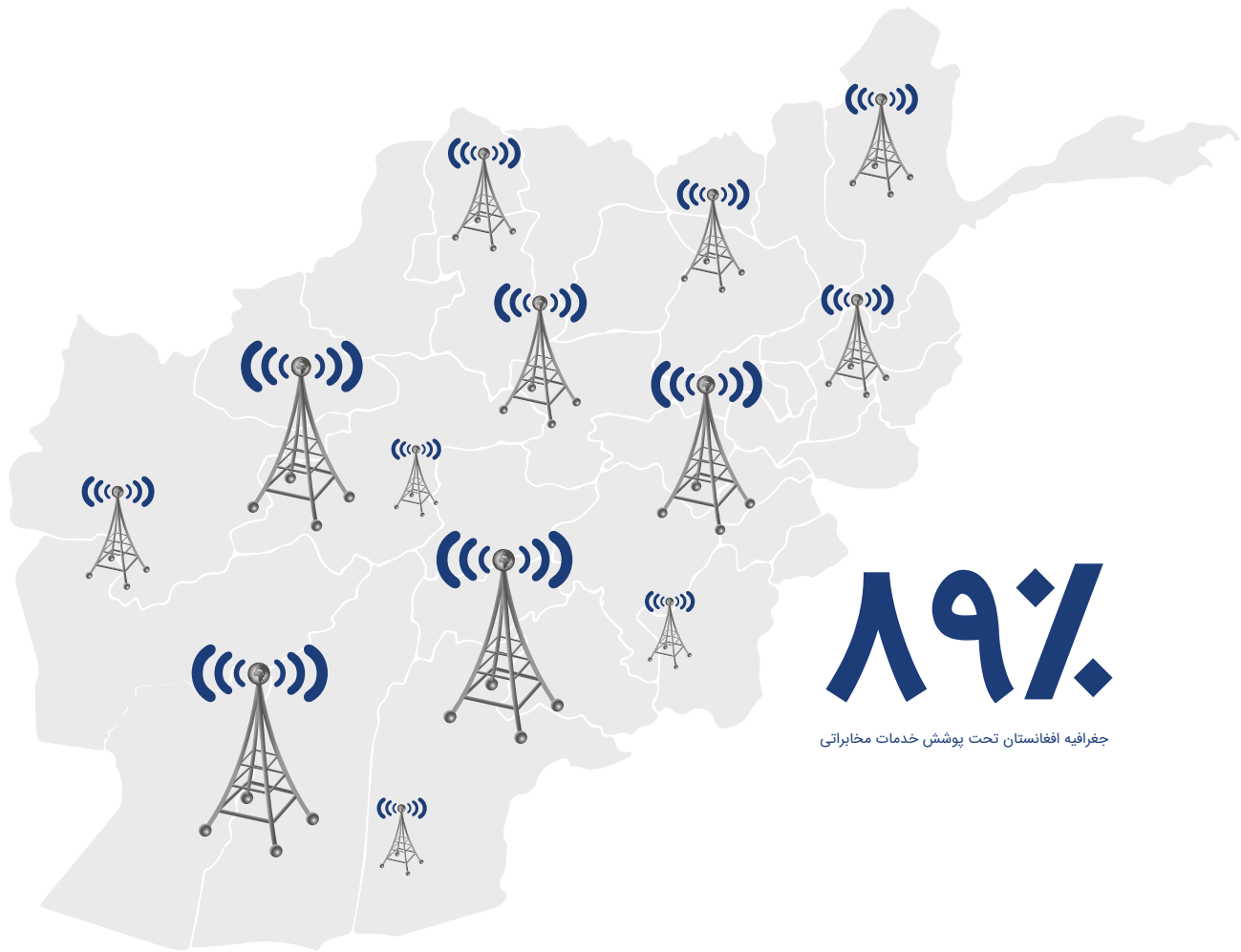
خدمات مخابراتی بوده و در نظر داریم برای متباقی ۱۰ در صد ساحات دوردست، کوهستانی و صعب العبور از طریق پروژه VCN (شبکه مخابراتی برای قریه جات) با نصب ۱۵۰۰ آنتن و دستگاه مخابراتی، خدمات باکیفیت مخابراتی فراهم نماییم.

در حال حاضر افغان بیسیم، اتصالات، روشن، ام تی ان، وصل تیلی کام، افغان تیلی کام و سلام شرکت های مخابراتی هستند که در کشور فعالیت داشته و خدمات معیاری ۳G، ۲G و ۴G را برای شهروندان کشور ارائه می دارند و وزارت مخابرات منحيث تسهیل کننده امور مخابراتی و تکنالوژی در کشور در صدد آنست که زمینه خدمات معیاری مطابق تکنالوژی روز را برای شهروندان کشور فراهم نماید و باید یادآور شد که گروه شرکت های الکوژی با سرمایه گذاری بیش از ۳۰۰ میلیون دالر

دسترسی شهروندان کشور به خدمات مخابراتی و انترنتی یکی از دستاوردهای بزرگ سکتور مخابرات از سال ۲۰۰۱ بدینسو میباشد که در حال حاضر بیشتر از دو میلیارد دالر در سکتور مخابرات سرمایه گذاری گردیده و ۲۳ میلیون نفوس کشور به خدمات مخابراتی دسترسی دارند.

بیشتر از ۹ میلیون تن هموطنان عزیز ما به خدمات انترنتی دسترسی کامل دارند که حدود ۸ میلیون ان اشتراک کننده گان هستند که در شهرهای بزرگ زیست دارند و از خدمات با کیفیت ۴G و ۳G استفاده می نمایند و متباقی در ولسوالی ها و ساحات دوردست از خدمات ۲G بهره می برند.

نظر به آخرین ارقام وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی افغانستان ۸۹ در صد جغرافیه افغانستان تحت پوشش

وزارت مخابرات توانسته است در چند سال اخیر ۲۵ ولایات کشور را تحت پوشش قرار داده و قرار است تا سه سال آینده با سرمایه گذاری ۵۱ میلیون دالر ۹ ولایت متباقی نیز تحت پوشش خدمات فایبر نوری قرار گیرد و رینگ حلقوی فایبر در افغانستان تکمیل گردد.

پروژه دیجیتال کاسا، پروژه وصل فایبر نوری از طریق دهلیز واخان - بدخشان با چین، اتصال افغانستان با پروژه تسیم با دریای کسپین و همچنان از طریق بندر عباس با هندوستان یاد نمود، از طریق افغانستان به

میخواهد وارد سکتور مخابرات شود. همچنان برای توسعه خدمات اینترنتی در افغانستان استفاده از فایبر نوری میتواند خدمات اینترنتی را پرکیفیت سازد، زیرا فایبر نوری نسبت به سیمهای مسی که قبلا استفاده می گردید، دارای کارایی و کیفیت بهتر است، بناءدسترسی آسان به اینترنت در سرتاسر کشور، کاهش قیمت ها، اتصال افغانستان به کشورهای منطقه، آسیای میانه، اروپا و ایجاد معبر معلوماتی افغانستان از طریق فایبر نوری ممکن است.

به خصوص در شهر کابل که خدمات تکنالوژی معلوماتی عرضه می نمایند، فعالیت داشته و استفاده مردم از مزایای تکنالوژی معلوماتی روز افزون است.

وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی ترویج حکومتداری الکترونیکی را در اولویت های وظایف خویش قرار داده و گام های عمده را در این راستا برداشته است.

حکومتداری الکترونیکی متضمن شفافیت، سرعت و آسان در ارائه خدمات دولتی و عامه محسوب می گردد و معیار اساسی برای ترویج حکومتداری الکترونیکی چوکات قانونی و حقوقی آن است، بناء رهبری وزارت با درک اهمیت این موضوع تدوین مسوده قوانین حکومتداری الکترونیکی و امنیت معلومات را تکمیل و به مراجع ذیربط ارسال داشته است.

از سوی دیگر با ایجاد پلات فارم واحد، وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی توانسته است که برنامه GRP Government Recourse Planning را در ۷ اداره در سال ۹۷ مالی راه اندازی نماید که این سیستم حاوی مدیریت الکترونیکی منابع بشری، مالی، اداری، تدارکاتی، پروژه و اجناس می باشد و تا سه سال آینده همه نهاد های دولتی تحت پوشش این سیستم قرار خواهند گرفت. سیستم تذکره الکترونیکی منحصیث اساس حکومتداری الکترونیکی از سوی وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی ایجاد گردیده و به گونه متداوم حفظ و مراقبت می گردد.

تذکره الکترونیکی منحصیث سند معتبر ملی به اتباع کشور کمک می کند به گونه آسان، شفاف و سریع اقدام اخذ اسناد بهادار و خدمات عامه از قبیل جواز های رانندگی، موتر، تحصیلی، قباله و .... نماید. بر علاوه این وزارت غرض تسهیل خدمات عامه، برنامه آسان خدمت را راه اندازی نموده است که در حال حاضر روند پرداخت مالیه های سطوح مختلف، جوازهای سکتوری، جواز کار اتباع داخلی و خارجی با سهولت بانک به ابتکار اداره آسان خدمت تحت یک چتر به بهره برداری سپرده شده است.

اروپا کشورهای افریقای و آسیایی وصل دیجتلی پیدا می کند. بر علاوه افغانستان نقش چهار راه دیجتلی میان پاکستان، هند، ایران، ازبکستان، چین، تاجکستان و ترکمنستان در بخش مخابرات را ایفا خواهد نمود.

وزارت مخابرات برای رشد سریع شبکه فایبر و جلب سرمایه گذاری سکتور خصوصی، پالیسی دسترسی باز به فایبر نوری را تدوین نموده، تا سکتور خصوصی بتواند در زمینه فایبر نوری سرمایه گذاری نماید.

یکی از این اقدامات اساسی در استحکام هماهنگی منطقوی، بدست آوردن عضویت در اتحادیه بین المللی مخابرات کشورهای مشترک المنافع بود که زمینه هماهنگی منطقوی را مساعد ساخته و در کاهش قیمت ها رول مهم را ایفا نماید.

رهبری سکتور مخابرات و تکنالوژی معلوماتی در صدد آنست که تکنالوژی معلوماتی را در بخش های مختلف ترویج نموده تا افغانستان در زمره کشور های مترقی جهان محسوب گردد.

وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی طی سال اخیر اقدامات لازم را در بخش رشد تکنالوژی معلوماتی از قبیل تدوین پالیسی ها، استراتیژی ۵ ساله ICT و مسوده قوانین در بخش ترویج تکنالوژی معلوماتی که مطابق به قوانین نافذ و شرایط کشور، تربیه افراد مسلکی از طریق انستیتیوت تکنالوژی معلوماتی و مخابراتی، مهیا ساختن شرایط برای ترویج و رشد صنعت ICT، تطبیق پروژه های زیربنایی از قبیل مرکز ملی معلومات (NDS)، مرکز نقطه تبادل انترنت (NIXA)، ایجاد لابراتوار برای تحقیق جرایم سایبری، ایجاد کتابخانه الکترونیکی، حمایت از نوآوری ها، خلاقیت ها و مخترعان، تجهیز مراکز صحتی، تعلیمی و تحصیلی به تکنالوژی معلوماتی می باشد.

در حال حاضر اکثر نهاد های دولتی مجهز به سیستم های تکنالوژی معلوماتی مطابق به معیار های جهانی بوده و با دفاتر ساحوی شان از این طریق تماس برقرار می نمایند.

از سوی دیگر کمپنی های کوچک و بزرگ در افغانستان

خدمات مخابراتی در افغانستان

سال تاسیس	سرمایه به افغانی	مشترکین فعال	مجموع اشتغال زایی	کارمندان مستقیم	کارمندان غیر مستقیم	اناث	ساحه تحت پوشش	سهم مارکیت
۲۰۰۵	۳۱.۱ بلیون	۶.۴ میلیون	۳۰۷۰۲	۳۷۷	۳۰,۳۲۵	۲۰	۸۸٪	۲۵.۵٪
سال تاسیس	سرمایه به افغانی	مشترکین فعال	مجموع اشتغال زایی	کارمندان مستقیم	کارمندان غیر مستقیم	اناث	ساحه تحت پوشش	سهم مارکیت
۲۰۰۳	۲۹ بلیون	۳.۳ میلیون	۱۶,۵۳۳	۶,۷۵۰	۱۰۰,۰۰۰	۱۱۰	۸۵٪	۱۹.۵٪
سال تاسیس	سرمایه به افغانی	مشترکین فعال	مجموع اشتغال زایی	کارمندان مستقیم	کارمندان غیر مستقیم	اناث	ساحه تحت پوشش	سهم مارکیت
۲۰۰۳	۳۵.۶ بلیون	۴.۸ میلیون	۸۵۴۴	۶۵۶	۳۵,۰۰۰	۹۵	۹۰٪	۲۷٪

سال تاسیس	سرمایه به افغانی	مشترکین فعال	مجموع اشتغال زایی	کارمندان مستقیم	کارمندان غیر مستقیم	اناث	ساحه تحت پوشش	سهم مارکیت
۲۰۰۶	۴۷.۷ بلیون	۲.۲ میلیون	۳۶۳۳	۱۳۹۳	۲۲۴۰	۱۱۰	۱۱٪	۴.۲٪
سال تاسیس	سرمایه به افغانی	مشترکین فعال	مجموع اشتغال زایی	کارمندان مستقیم	کارمندان غیر مستقیم	اناث	ساحه تحت پوشش	سهم مارکیت
۲۰۰۶	۳۱.۳ بلیون	۴.۸ میلیون	۸۵۴۴	۳۵۴۴	۵۰۰۰	۱۰۱	۸۷٪	۲۳.۷٪
سال تاسیس	سرمایه به افغانی	مشترکین فعال	مجموع اشتغال زایی	کارمندان مستقیم	کارمندان غیر مستقیم	اناث	ساحه تحت پوشش	سهم مارکیت
۲۰۰۶	۴۷.۷ بلیون	۲.۲ میلیون	۳۶۳۳	۱۳۹۳	۲۲۴۰	۱۱۰	۱۱٪	۴.۲٪

شرکت گروپ های الکوزی با خریداری شرکت وصل تیلی کام میخواهد وارد سکتور مخابرات شده و بیشتر از 300 میلیون دالر در این سکتور سرمایه گذاری نماید

سال تاسیس	سرمایه به افغانی	مشترکین فعال	مجموع اشتغال زایی
۲۰۱۴	۱۶ میلیون	۱۲۰۰	۵۶
سال تاسیس	سرمایه به افغانی	مشترکین فعال	مجموع اشتغال زایی
۲۰۱۴	۱۶ میلیون	۱۲۰۰	۵۶

کارمندان مستقیم ۵۶
 کارمندان غیر مستقیم -
 اناث ۱۰
 ساحه تحت پوشش ۳٪
 سهم مارکیت ۱٪

د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوجۍ سکتور عمومي معلومات

۶

شرکت های خدمات تلفون موبایل

د گرځنده تېلفوني خدماتو شرکتونه

۱

شرکت خدمات تلفون ثابت

د ثابتو تېلفوني خدماتو شرکت

۸۹٪

ساحه تحت پوشش

تر پوښښ لاندې جغرافیه

۱۲۲،۲۵۰

تلفون های ثابت

د ثابتو تېلفونونو کاروونکي

۲۱،۳۳۱،۲۹۷

مشترکین فعال جی اس ام

د جی اس ام (GSM) فعال مشترکین

۳۳،۴۸۲،۱۱۱

سیم کارت های توزیع شده

توزیع شوي سیم کارتونه

۱۱۳

شبکه های تلویزیون

تلویزیوني چینلونه

۹،۷ میلیون

مشترکین خدمات تری جی

د انټرنټ مشترکین یا

\$231,801,345,850

سرمایه گذاری

د مخابراتو سکتور کې پانگونه

۱۷۵،۲۵۸،۷۲۵،۶۰۸،۶۱

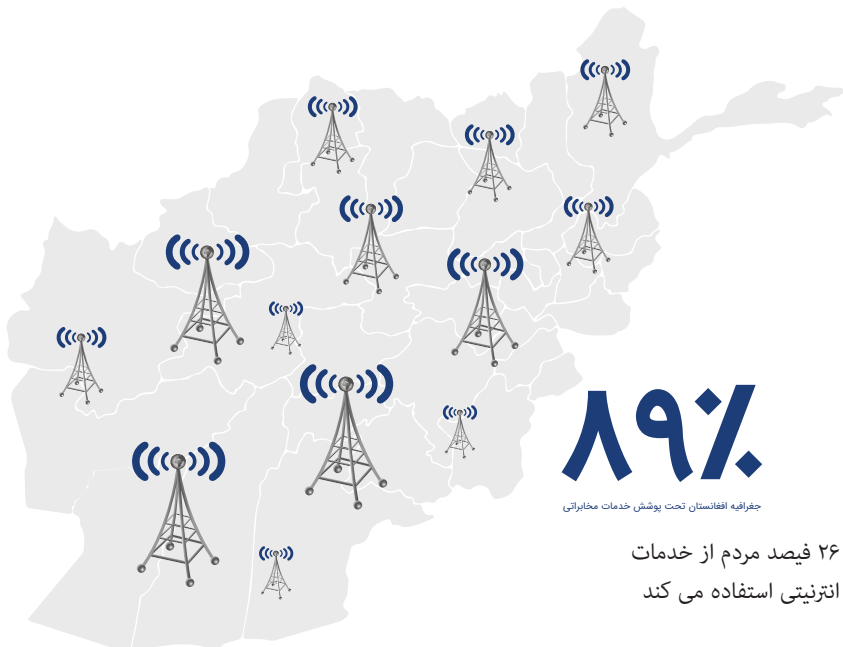
۳۱۰

شبکه های رادیو اف ام

د اف ام (FM) رادیو شبکې

خدمات اینترنت در افغانستان

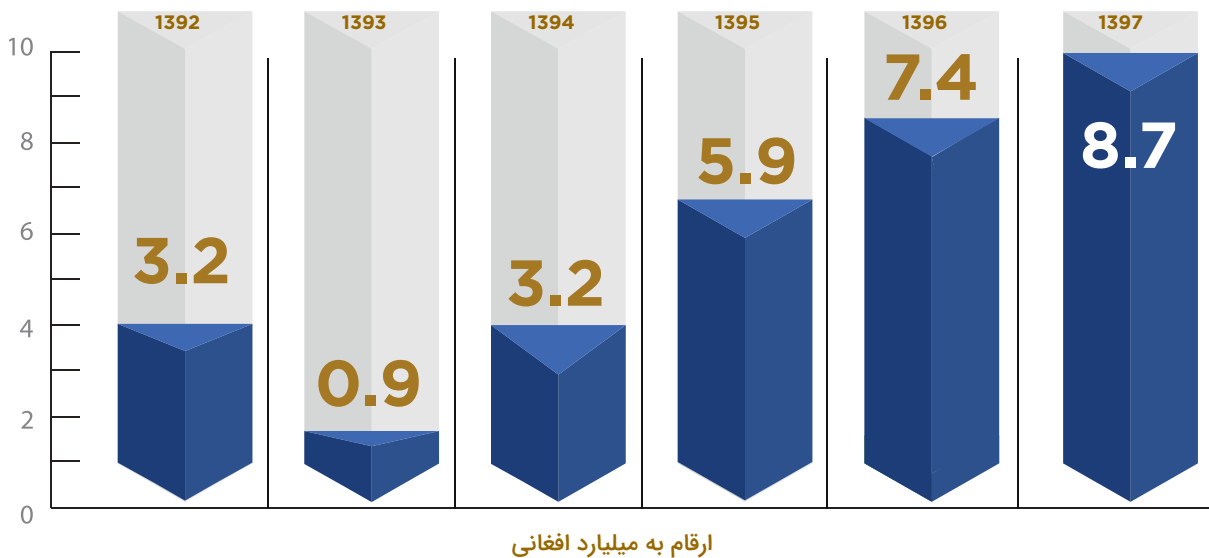
 <p>تعداد کمپنی ها</p> <h1>۶۲</h1>	 <p>مجموع کارمندان کمپنی ها</p> <h1>۱۱۰,۰۰۰</h1>	
 <p>مشترکین که در خانه استفاده می‌کند</p> <h1>۳۰٪</h1>	<h1>3G</h1> <h1>۵</h1> <p>شرکت مخابراتی</p>	<h1>4G</h1> <h1>۲</h1> <p>شرکت مخابراتی</p>

د ۱۳۹۲ مالي کال څخه تر ۱۳۹۷ مالي کال پورې د عوایدو ټولونې مقایسوي گراف

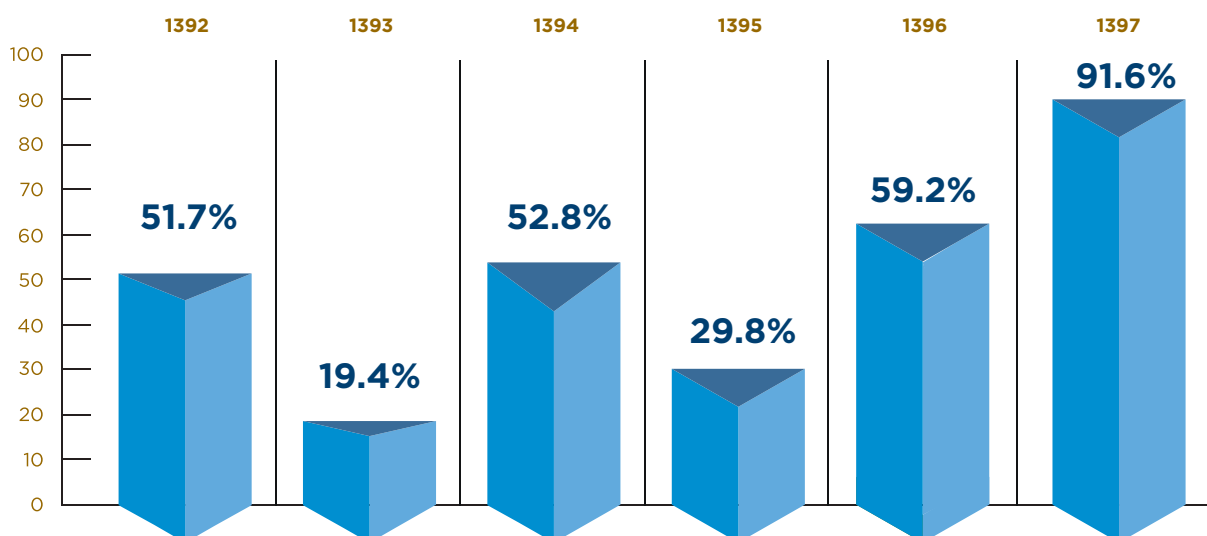
گراف مقایسوي جمع آوری عواید سالهای مالی ۱۳۹۲ الی ۱۳۹۷

د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوجی وزارت د مشرتابه او کارکوونکو د هڅو او د پروسو او سیستمونو د جوړولو په پایله کې وزارت وکولای شول، په ۱۳۹۷ مالي کال کې د تېر کال په پرتله ۳۸ سلنه خپل عواید زیات کړي او په ملي بودجه کې لوی سهم ادا کړي.

د ۱۳۹۲ مالي کال څخه تر ۱۳۹۷ مالي کال پورې د پراختیایي بودجې د لگښت مقایسوي گراف

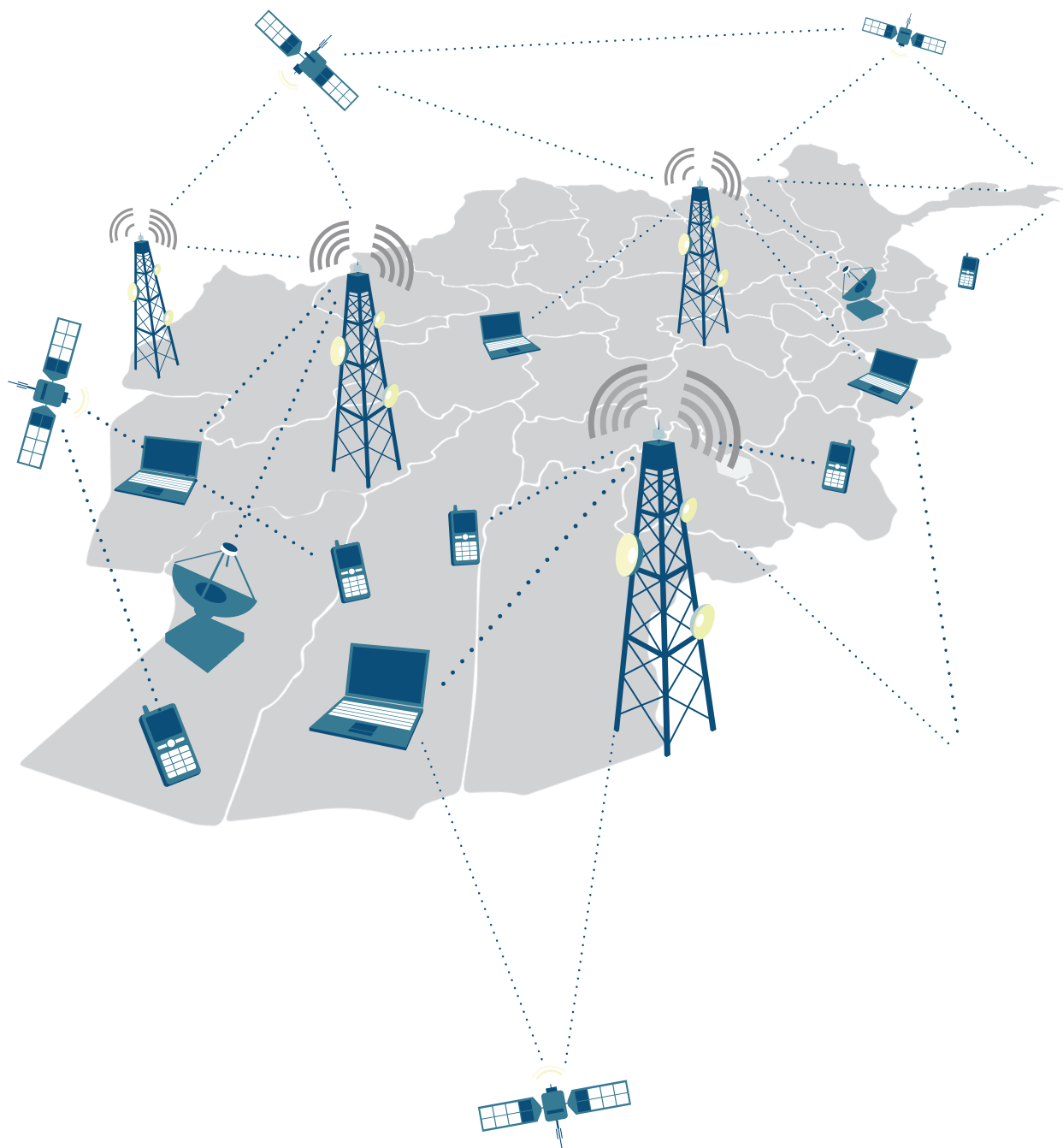
مصرف بودجه انکشافی از سال ۱۳۹۲ الی ۱۳۹۷

د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوجی وزارت په تېرو شپږو کلونو کې وکولای شو، د غوره رهبرۍ او کارکوونکو د هڅو په پایله کې د لومړي ځل لپاره ۹۱.۶ سلنه پراختیایي بودجه په یو شمېر مهمو، ملي او ګټورو پروژو باندې ولگوي.

گسترش روابط

با گسترش روابط سکتوری با کشورهای منطقه به طور خاص کشورهای آسیای میانه امکانات جدید و سهولت های بی شماری را در بر دارد که از جمله زمینه رهایی از انحصار و وابستگی به یک منبع را فراهم نموده و راه ها را به مارکیت های آسیای میانه و اروپا می گشاید.

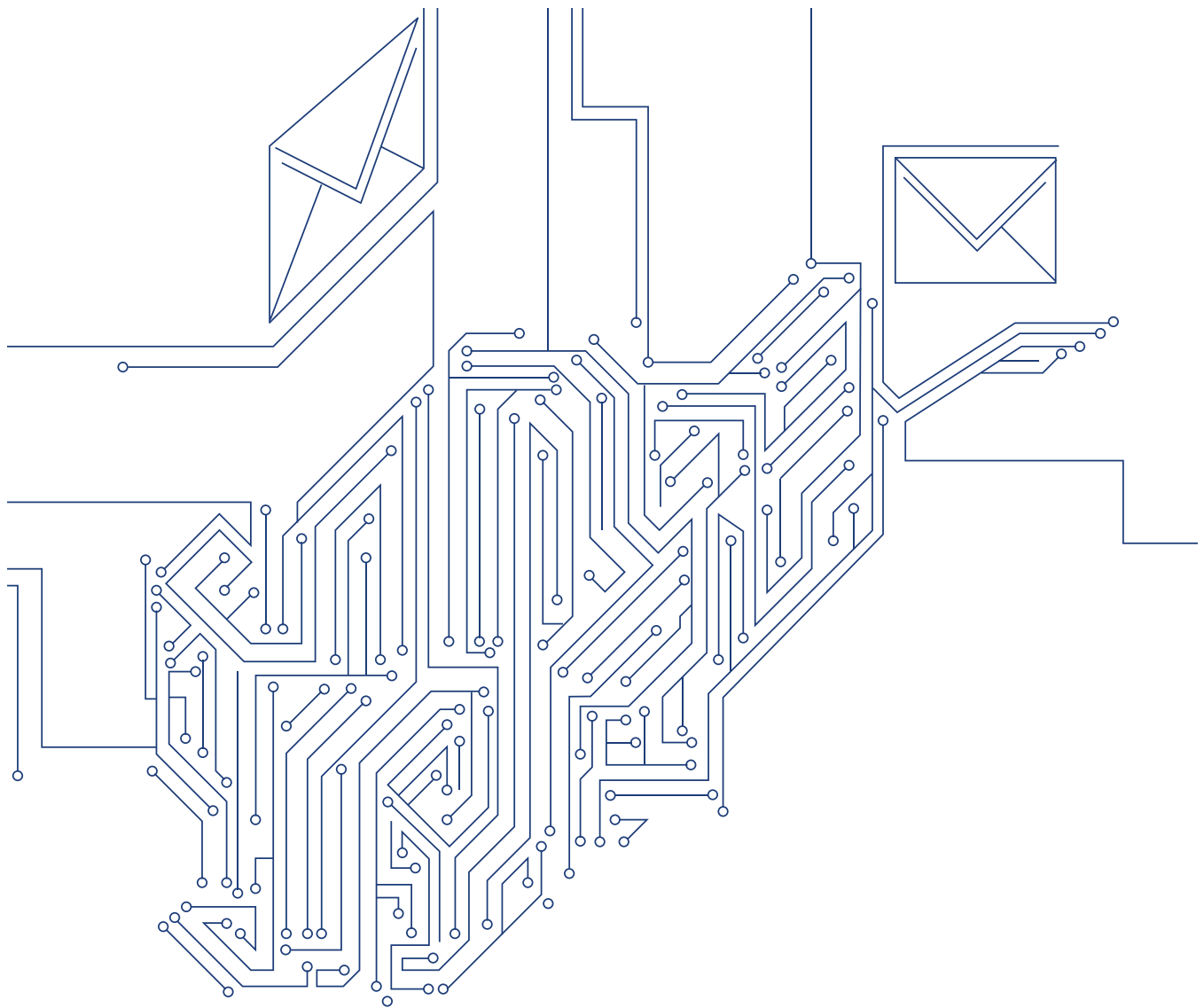

۲

د الکترونیکی حکومتداری ترویج

e-Government

معرفی سیستم الکترونیکی سازی اسناد هویت ملی یک پروژه بزرگ و مهم ملی بوده و برای حفظ معلومات هموطنان صد فیصد مصون و در آن از پیشرفته ترین تکنالوژی های جهان استفاده بعمل آمده است، که این پروژه شامل توزیع کارت هویت ملی (تذکره الکترونیکی)، توزیع جواز رانندگی، ثبت عراده جات، شفافیت و تسریع در روند انتخابات، حذف جعل کاری و تقلب ها، سرعت امور، تامین امنیت، و در مجموع به منظور انکشاف، تدارک، تهیه، آموزش، نصب، حفظ و مراقبت کاربرهای نرم افزار (Software) و وسایل که برای تأسیس مراقبت چارچوب سیستم معلومات برای مدل های حکومتداری الکترونیکی از طرف وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی ایجاد گردیده است، اساس حکومتداری الکترونیکی را تشکیل داده است.

سیستم الکترونیکی سازی اسناد هویت ملی برای جمهوری اسلامی افغانستان

د افغانستان د الکترونیکي حکومتداری مرکز

Afghanistan e-Gov Center

د افغانستان د الکترونیکي حکومتداری مرکز د اوسني وضعیت ارزونې تر څنګ، په افغانستان کې د الکترونیکي حکومتداری نوې ټکنالوجي معرفي کوي، دولتي ادارې یو بل سره نښلوي چې لومړی ګام یې الکترونیکي تذکره ده چې اوسمهال د پاسپورت سره وصل شوي او ډېر ژر به د ټرافیک سیستم سره هم وصل شي چې په راتلونکي کې د زده کړو، روغتیا او کار برخې هم سره نښلوي.

د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوجی وزارت په ۱۳۹۷ مالي کال کې په هېواد کې د الکترونیکي حکومتداری د ترویج په موخه، د الکترونیکي حکومتداری لومړنی مرکز جوړ کړ چې د وزارت مسلکي، تخنیکي او د تحقیقانو د برخې کارکوونکي تر یو چتر لاندې، د تحقیقاتو، سیستمونو او الکترونیکي حکومتداری د پروګرامونو جوړولو، د الکترونیکي حکومتداری د ودې په موخه د دولتي کارکوونکو د ظرفیت لوړونې، د سافټویرونو جوړونې او د عامه خدماتو پروسو د ساده سازی لپاره فعالیت کوي.

دا مرکز همدا شان د الکترونیکي حکومتداری د ودې لپاره، د الکترونیک لاسلیک، د PKI جوړولو (د معلوماتو د امنیت) لازم ګامونه اخلي او همدا شان یې د اسان خدمت ادارې له لارې الکترونیکي خدمات پیل کړي، د الکترونیکي راکړې ورکړې لپاره یې زمینه سازي کړې چې اوسمهال د موبایل له لارې د دولتي کارکوونکو د معاشونو ورکړې پروسه پیل شوې او وروسته به د برېښنایي راکړې ورکړې لپاره زمینه برابرېږي.

د څپرکي حکومتداری لپاره د الکترونیکي حکومتداری زیربناوې

			
هاستینګ	الکترونیکي پېغامونه	الکترونیکي راکړه ورکړه	الکترونیکي لاسلیک
			
امنیت او هویت	د پېرودونکو خدمات	لېږد را لېږد	انعطاف پذیری

د دغه مرکز سره د حکومتداری د پروسو د چټکتیا په موخه د نوې ټکنالوجی څخه د ګټې اخیستنې زمینه پراخېږي.

د الکترونیکي حکومتداری له لارې د حکومتداری د پروسو د اغیزمنتیا زیاتېږي، د حکومتداری پروسې ور سره ساده کېږي، هغه اسانتیاوې چې د عامه ادارې له خوا خلکو ته وړاندې کېږي، آسانه، مطمینې، بشپړې او د ډاډ وړ کېږي او د متقاضیانو د موقعیت په پام کې نیولو پرته د عامه خدماتو په وړاندې کولو کې چټکتیا رامنځته کېږي.

تذکره الکترونیکی

۱۳۹۷

آغاز گردیده

۶۰،۰۰۰

اتباع کشور تذکره الکترونیکی
خویش را بدست آورده است

۴۰۰،۰۰۰

نفر به خاطر اخذ تذکره الکترونیکی
ثبت نام کرده است

تذکره الکترونیکی یکی از عناصر کلیدی در راستای ترویج حکومتداری الکترونیکی، همچنان اساس الکترونیکی سازی اسناد هویت ملی و عرضه خدمات عامه بطور آسان، سریع و شفاف به شمار می رود.

تذکره الکترونیکی در راستای تأمین امنیت در کشور، معاملات تجاری، اخذ پاسپورت، جواز های ترافیکی، اسناد تحصیلی و حقوقی، خدمات عامه، تادیب معاشات، مبارزه علیه فساد اداری و جلب اعتماد مردم نسبت به دولت نقش اساسی را ایفا می نماید.

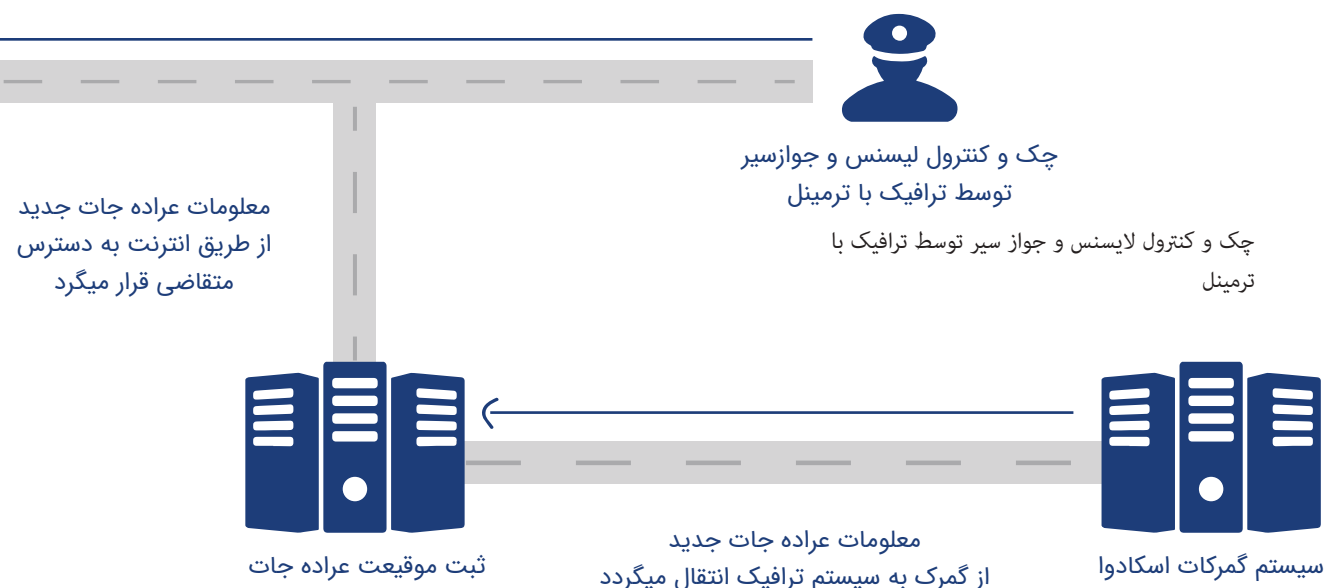
وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی منحصراً اداره مسئول در راستای ترویج حکومتداری الکترونیکی در کشور، به اداره ثبت و احوال نفوس در راستای ایجاد سیستم تذکره الکترونیکی، طرح های دیزاین کارت، تهیه لوازم تخنیک و سخت افزاری، آموزش تخنیک کارمندان، حفظ و مراقبت از آن همکاری همه جانبه نموده است. خوشبختانه روند توزیع تذکره الکترونیکی بعد از هدایت جلالتماب محمد اشرف غنی رئیس جمهوری اسلامی افغانستان در سال ۱۳۹۷ آغاز گردیده و تا کنون بیش از ۶۰،۰۰۰ اتباع کشور تذکره الکترونیکی خویش را به دست آورده اند.

وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی در نظر دارد در آینده سهولت های بیشتری را همراه با تذکره الکترونیکی به تمام افغان ها مهیا نموده در پلان دارد با توسعه توزیع تذکره الکترونیکی به آسانی و بدون ضیاع وقت، فقط با وارد کردن نمبر مسلسل، شخص قادر به دریافت تمام معلومات لازم می باشد. شایان ذکر است که با اخذ و توزیع تذکره الکترونیکی امکانات ذیل در آینده نزدیک مهیا خواهد گردید.

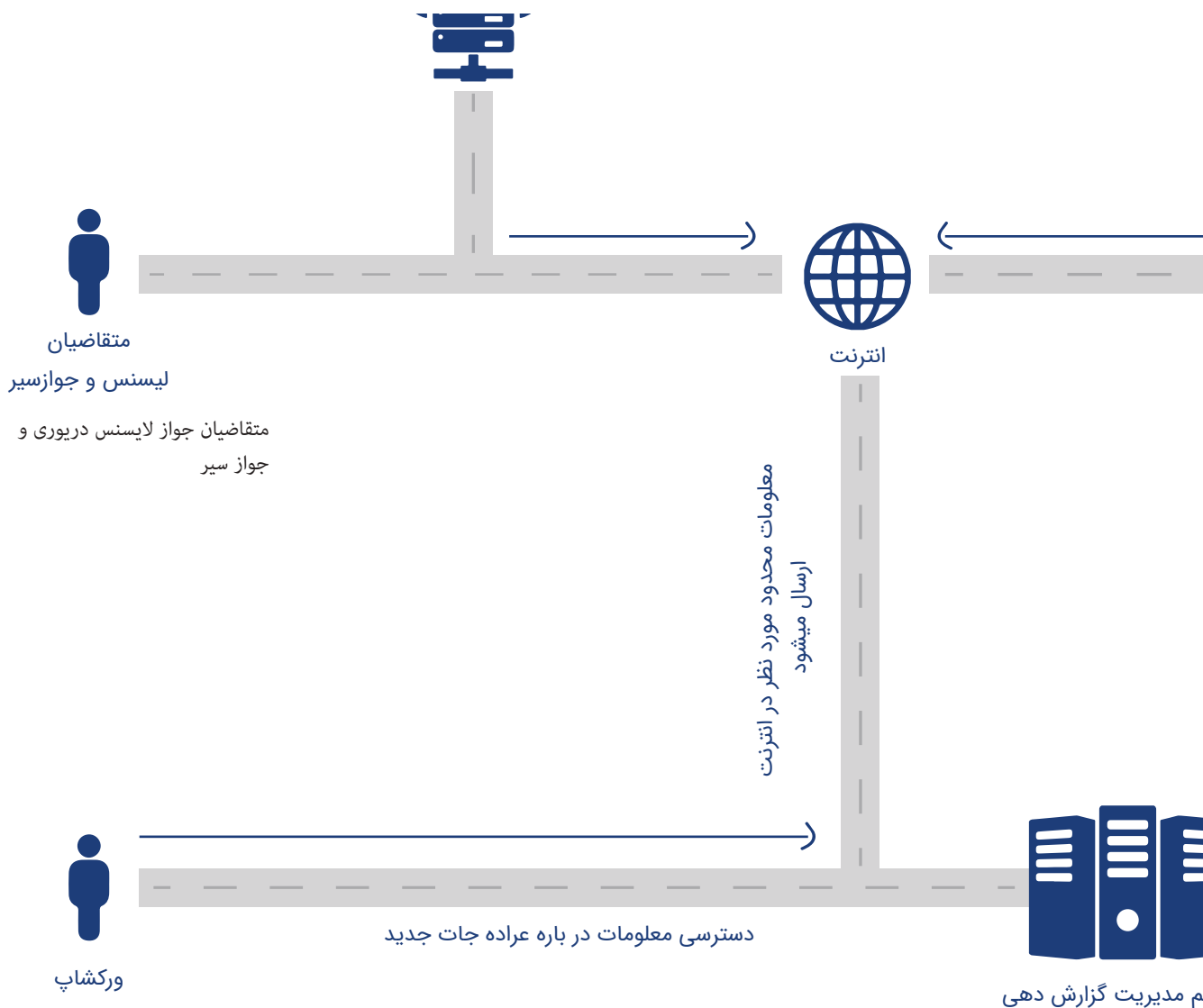
 معارف	 صحت	 سند تحصیلی
 پاسپورت	 نکاح خط	 قباله جات
 فورمه TIN	 جواز راننده گی	 جواز کار

سیستم مرکزی الکترونیکی برای ترافیک e-Traffic System

تیم های تخنیکي وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی در پهلوی ساده سازی پروسه های اخذ اسناد مربوط ریاست عمومی ترافیک، کارهای ایجاد سیستم مرکزی الکترونیکی ترافیک افغانستان را آغاز نموده که در ماه قوس ۱۳۹۷ تفاهمنامه ای میان وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی و وزارت امور داخله کشور به امضا رسید، تا سیستم ترافیک افغانستان را عصری و مجهز با وسایل و تجهیزات تکنالوژی روز نمایند، که این پروسه تا یک سال آینده تکمیل خواهد شد.

- سیستم مرکزی الکترونیکی ترافیک افغانستان به سیستم تذکره الکترونیکی مرتبط بوده و با سیستم گمرکات وصل خواهد گردید که لازم است جواز سیر و جواز رانندگی (لایسنس) بعد از شناسایی دقیق هویت اشخاص (حقیقی) صادر گردد و بر مبنای آن متخلفین، سارقین وسایط و مجرمین شناسایی گردیده و سطح جرایم جنایی، ترافیکی و تخلفات ترافیکی در کشور کاهش یابد.
- فواید این سیستم به شکل مختصر ذیلاً ذکر میگردد:
- جاگزینی کارت هوشمند جواز سیر و جواز رانندگی به عوض کتابچه؛
  - درج تمامی معلومات متقاضی در سیستم و دیتابیس؛
  - کنترل معلومات به شکل درست؛
  - درج تخلفات ترافیکی توسط سیستم؛
  - جلوگیری از فساد اداری؛
  - جمع آوری عواید به شکل شفاف؛
  - اتصال آن به سیستم تذکره الکترونیکی؛

دریافت کتابچه خط و سیر

اداره آسان خدمت با همکاری وزارت داخله و اداره ترافیک مراحل مغلق دریافت کتابچه جواز سیر را به شکل اساسی ساده سازی و سهل نموده از ۹ مرحله به ۴ مرحله تقلیل یافته است.

اخذ جواز رانندگی داخلی جدید

پروسه دریافت جواز رانندگی نیز از طرف تیم های تکنیکی ادارت آسان خدمت وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی ساده سازی و بعد از تطبیق پروژه الکترونیکی سازی ترافیک به شکل جواز الکترونیک اجرا خواهد شد.

تمدید جواز رانندگی داخلی

برای تمدید جواز رانندگی یا لایسنس دریوری تیم های تکنیکی وزارت پروسه ها را برای هموطنان عزیز را ساده تر و سهل ساخته است.

تمدید جواز رانندگی بین المللی

پروسه تمدید جواز لایسنس دریوری بین المللی که قبلا پروسه های طولانی داشت و وقت زیاد را در بر میگرفت، فعلا توسط اداره آسان خدمت ساده سازی شده و در هفت مرحله آسان تمدید میگردد.

اخذ جواز وسایط نقلیه جدید

برای اخذ جواز وسایط نقلیه قبلا زمان زیادی نیاز بود، اما بعد از ساده سازی پروسه اخذ این جواز فعلا در پنج مرحله آسان میتوانید برای وسایط نقلیه جدید جواز دریافت نمایید.

اخذ تمدید جواز وسایط نقلیه

وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی ضمن ساده سازی پروسه تمدید جواز وسایط نقلیه، با وزارت داخله و اداره ترافیک تفاهمنامه را امضا نموده که سیستم ترافیک افغانستان با وسایل عصری تجهیز و کارمندان این اداره از طرف تیم های تخنیکي آموزش داده شود.

د پاسپورټ د ورکړې لپاره د نوي سیستم جوړنه Online Passport

او په پاسپورټ کې ځای پر ځای شي. د پاسپورټ چاپېریال د یادو پروسو د ادغام لپاره چمتو دی او په دې سره به د پاسپورټ اخیستلو په برخه کې لازمي آسانتیاوې رامنځته شي او د پاسپورټ غوښتونکي به نور اړتیا نه لري چې له سره، خپله تذکره تایید او بایومتریک وکړي.

د پاسپورټ د صدور پروسه د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوجۍ وزارت د تخنیکي کارکوونکو له خوا په ۱۳۹۷ کال کې الکترونيکي شوه او له مطالعې او هر اړخیزې ارزونې وروسته د پاسپورټ اخیستلو ۱۶ مغلقې مرحلې ۵ مرحلو ته راښکته شوې.

د پاسپورټ د ویش د چټکتیا په موخه د پاسپورټ انلاین سیستم جوړ شوی او همدا راز د هېوادوالو د زیات وخت نیولو د مخنیوي، په پاسپورټ ریاست کې د بېروبار کمولو، د پاسپورټ ریاست په چارو کې د داخلي او خارجي لاسوهنو د مخنیوي او هېوادوالو ته د سهولت په موخه د آسان خدمت ادارې له لوري له رسمي پرانېستې وروسته به د هېوادوالو په واک کې ورکول شي. همدا شان د پاسپورټ اخیستلو پروسې د چټکتیا او د غوښتونکو د معلوماتو د کره والي په موخه د پاسپورټ سیستم د الکترونيکي تذکرې سره وصل شوی چې د پاسپورټ ریاست کارکوونکي ځانگړي معلومات (نوم، د پلار نوم، د اوسېدلو ځای، د تذکرې شمېره او د زېږېدلو نېټه) د الکترونيکي تذکرې له سیستم څخه په اتومات ډول واخلي

د نوي سیستم له لارې وېشل شوي پاسپورټونه
۱،۳۲۶،۹۸۴

د نوي سیستم له لارې وېشل شوي ویزې
۴۱،۱۰۸

برنامه ریزی منابع دولتی Government Resource Planning - GRP

اتصال سیستماتیک شعبات از طریق GRP؛
شفافیت در روند کاری ادارات؛
نظارت و گزارشگیری دقیق از پروسهها؛
اتصال GRP با سیستم های وزارت مالیه و تدارکات ملی؛
اتصال وزارتخانه ها و مرکزی سازی ذخیره معلومات؛

این سیستم اساس حکومتداری الکترونیکی در ادارات دولتی را تشکیل میدهد و شامل سیستم های منابع بشری، مالی، اداری، اسناد، قرارداد ها و دارایی ها میگردد که در نتیجه ساده سازی، شفافیت و مؤثریت را در قبال دارد. این سیستم در وزارت مخابرات و ۸ وزارتخانه دیگر تطبیق گردیده و در آینده نزدیک دیگر دوایر دولتی را نیز تحت پوشش قرار خواهد داد: سیستم GRP کاملاً محصول متخصصین افغان است، با قوانین و پروسیجرهای دولتی کشور مطابقت دارد و از جانب متخصصین تخنیکي اداره آسان خدمت و ریاست عمومی تکنالوژی معلوماتی وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی بعد از ارزیابی همه جانبه و استفاده از تجارب بین المللی تهیه و انکشاف داده شده است. هدف اصلی این سیستم ایجاد یک چارچوب کارآمد برای دیجتل سازی تمام نهادهای دولتی بوده و ترویج حکومتداری الکترونیکی در کشور می باشد.

در اثر سعی و تلاش رهبری وزارت مخابرات و کارمندان فنی اداره اسان خدمت این برنامه به زودی در ادارات ذیل تطبیق می گردد.

اهداف اساسی این سیستم - اتصال وزارتخانه ها و ادارات توسط یک سیستم واحد و جامع افغانی - گزارشگیری به موقع و دقیق از منابع دولتی با استفاده از سیستم واحد؛ سهولت در شریک سازی معلومات و اسناد بین ادارات؛ عدم وابستگی دولت افغانستان به شرکتها و سیستمهای خارجی؛ قابلیت تغییر و نو آوری بدون هزینه توسط کارمندان تخنیکي ادارات می باشد و وزارت مخابرات در نظر دارد تا در سال ۱۳۹۸ در تمام وزارت خانه ها سیستم GRP را تطبیق نماید.

قابل یاداور نیست که پروگرام ترویج برنامه ریزی منابع حکومتی در ۳ اداره دولتی ذیل موفقانه تطبیق گردیده است.

۳

آسان خدمت

ASAN KHEDMAT

آسان خدمت

په چټکه، رڼه او اسانه توگه د عامه خدماتو وړاندې کول

۱. د آسان خدمت ادارې جوړولو موخه د عامه خدمتونو موخې:
  ۲. په وړاندې کولو کې د روڼتیا، اغېزمنتیا او متمریت د اوږدو او سختو پروسه ساده کول،
  ۳. تر یو چتر لاندې د عامه خدماتو وړاندې کول،
  ۴. د عامه خدماتو په برخه کې د دولتي کارکوونکو لاسرسی او د هېوادوالو او دولت تر منځ د اعتماد رامنځته کول دي.
  ۵. د الکترونيکي حکومتدارۍ او الکترونيکي خدماتو لپاره زمينه برابرو،
  ۶. د روزل شویو او وړ کارکوونکو په همکارۍ او مرسته د حساب ورکولو او روڼتیا رامنځته کول،
  ۷. د خصوصي سکتور لپاره د خدماتو وړاندې کولو ښه کېدا او پانگوالو ته د لازمو اسانتیاو رامنځته کول،
  ۸. د دولتي کارکوونکو سره د عامه خدماتو د وړاندې کولو په برخه کې د متقاضیانو د اړیکو کمول،
  ۹. په کابل او ولایتونو کې د عامه خدماتو د مرکزونو جوړول،
  ۱۰. د آسان خدمت ادارې لپاره حقوقي پلاټ فارم رامنځته کول.
- د عامه خدماتو ساده شوې پروسې

عكس: د آسان خدمت مركزي ودانۍ چې د
ISO په نړيوالو ستندردونو په نظر كې نيولو
سره جوړېږي

د مالیاتو ټولونې او سکتوري جوازونو لپاره د آسان خدمت لومړی مرکز

د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوجی وزارت د کوچنیو او منځنیو مالیه ورکوونکو، د مالیاتو ټولونې، د سوداگریزو جوازونو اخیستلو او هېوادوالو ته د عامه خدماتو د اسانتیا په موخه د اسان خدمت لومړنی مرکز پرانېست

په دغه مرکز کې نه یواځې دا چې کوچنی او منځنی مالیه را ټولېږي، بلکې د یو کمپلکس په توګه د پانګوالو لپاره د بانک، سوداگریزو او سکتوري جوازونو اسانتیاوې هم لري.

ددغه مرکز پرانېستې سره د وخت او سرچینو د ضایع کېدو مخنیوی کېږي، د الکترونیکی حکومتداری په برخه کې نوی ګام شمېرل کېږي چې د عامه خدماتو د اسانتیا په برخه کې مهم رول لوبوي.

ایجاد پورتال آسان وظیفه و سیستم معلومات بازار کار-LMIS

وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی بخاطر دسترسی شهروندان به اعلانات، وظایف و ترینینگ ها پورتال آنلاین آسان وظیفه را ایجاد نموده تا متقاضیان بتوانند بشکل سریع و ساده پروفایل خود را ایجاد و به آسانی به وظایف اعلان شده درخواست نمایند. همچنان تمامی ادارات دولتی بدون کدام هزینه می توانند اعلانات، وظایف و ترینینگ های خود را از آسان وظیفه نشر نمایند.

سیستم معلومات بازار کار-LMIS: حکومت جهت تصمیم گیری بهتر برای ایجاد کاریابی برای شهروندان به آمار دقیق و با اعتبار در مورد کادر های مسلکی و با تجربه که ثبت شده باشد نیاز دارد. سیستم بازار کار بعد از طی مراحل قانونی با وزارت معارف، تحصیلات عالی و انستیتوت های مسلکی بشکل خودکار وصل و آمار دقیق را ثبت می نماید. بدین صورت، سیستم معلومات بازار کار میتواند حکومت را در تصمیم گیری کمک نموده آمار با اعتبار و دقیق را هر زمان بدست آورند. با تطبیق این سیستم بیروکراسی موجود در بازار کار از بین خواهد رفت، تمام نهاد های پالیسی ساز آمار دقیق و موثق کدر ها و افراد مسلکی را ارایه خواهند نمود و از سوی دیگر سهولت بزرگ برای متقاضیان کار ایجاد میگردد.

 <p>متقاضیان د کار او زده کرې غوښتونکي ۱۳۳</p> <p>برای دریافت وظایف و آموزش های حرفه ای اینجا ثبت نام نمایید د دندو او حرفوي زده کرو لپاره دلته نوم لیکنه وکړئ</p> <p> دریافت / لټون</p>	 <p>ادارات استخدام کننده گماروونکي اداري ۳۰</p> <p>ثبت ادارات دولتی و غیر دولتی. وظایف و آموزش های حرفه ای د دولتي او غیر دولتي ادارو ثبتول. دندې او حرفوي زده کرې</p> <p> ثبت / ثبتول</p>	 <p>آموزش های جدید نوي روزنې ۱۰</p> <p>از این بخش می توانید آموزش حرفه ای را دریافت نمایید دلته کولای شئ حرفوي زده کرې پیدا کړئ</p> <p> ثبت / ثبتول</p>	 <p>ثبت اعلانات کاریابی د کارموندنې اعلانونه ۱۰</p> <p>وظایف مورد نظر تان را اینجا دریافت کنید خپلې خوښې دندې دلته پیدا کړئ</p> <p> ثبت / ثبتول</p>
---	---	--	--

تاديات معاشات کارمندان دولتي از طريق موبایل

Mobile Salary Payments - MSP

به منظور پرداخت حقوق (معاشات) از طريق موبایل کارهای زیر انجام پذیرفته است:

- ایجاد اپلیکیشن شرکت افغان بیسیم برای راجستر نمودن و بایومتریک گرفتن کارکنان دولتی؛
- امضای تفاهمنامه همکاری بین اداره محترم ارگانهای محل و وزارت محترم مخابرات و تکنالوژی معلوماتی؛
- تداوم پروسه راجستريشن دوره امتحانی در ولایات کندهار، ننگرهار و پروان برای ۳۲۰۰۰ کارکن وزارت معارف که از سه فاز دو فاز آن به اتمام رسیده است؛
- آغاز نظارت اداره «دیدبان شفافیت» از تطبیق برنامه تادیه معاشات از طریق موبایل در وزارت محترم معارف؛
- شروع تدارکات برنامه تفتیش از پروسه تادیه معاشات از طریق موبایل؛
- پرداخت معاشات کارمندان وزارت کار، امور اجتماعی شهدا و معلولین در ولایات کابل، هرات، بلخ، ننگرهار و کندز؛
- و تطبیق دور اساسی تادیه معاشات از طریق موبایل در وزارت معارف حدوداً (۱۱۶،۰۰۰) کارمند درمقطع ارزیابی میباشد.

ولایت ۱۲

ولسوالی ۴۹

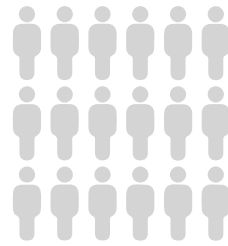
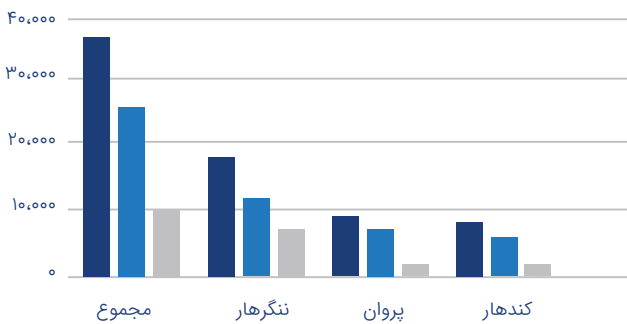
۱۰،۹۰۰

کارکن وزارت معارف از ماه سنبله معاشات شان را درسه ولایت کندهار پروان و ننگرهار از طریق موبایل دریافت میکنند

راجستريشن کارمندان وزارت کار و امور اجتماعی در ۲۶ ولایت در حال جریان می باشد

- دور آزمایشی راجستريشن در ولايت كابل به تاريخ ۱۳۹۷/۱۰/۱۱ برای کارمندان موفقانه به اتمام رسید و قرار است برای راجستر نمودن ۴۳۰۰۰ کارمند آغاز بک ار نمایند.
- تهیه و تدارک وسایل تخنیکي راجسترشن در ولايات هرات، بلخ، پکتیا، لغمان، بدخشان، تخارو خوست توسط شرکت مخابراتی روشن برای راجستر نمودن ۷۳۰۰۰ کارمند وزارت معارف.
- پرداخت معاشات ۵۲۰۰ کارمند وزارت کار امور اجتماعی در ولايات كابل، هرات، بلخ، كندز، بدخشان، ننگرهار، پکتیا و كندهار راجسترشن کارمندان ۲۶ ولايت در وزارت کار امور اجتماعی در حال جریان می باشد.

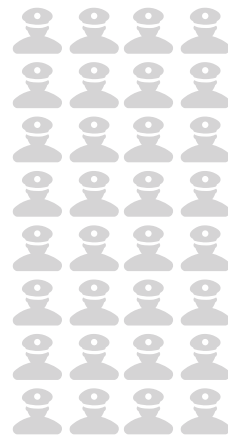
۵۲۰۰۰

کارمند وزارت کار و امور اجتماعی

۱۱۶,۰۰۰

معلمین جریان دارد

۱۵,۰۰۰

منسوبین وزارت داخله

۲۴,۶۰۶

معلمین وزارت معارف در ولايات پروان و كندهار راجسترگرديده است

ظرفیت سازی در ادارات دولتی

از طرف تیم های تکنیکی وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی برای ۶۶۳ کارمندان ادارات دولتی برنامه ها برای انکشاف ظرفیت ایجاد کرده است.

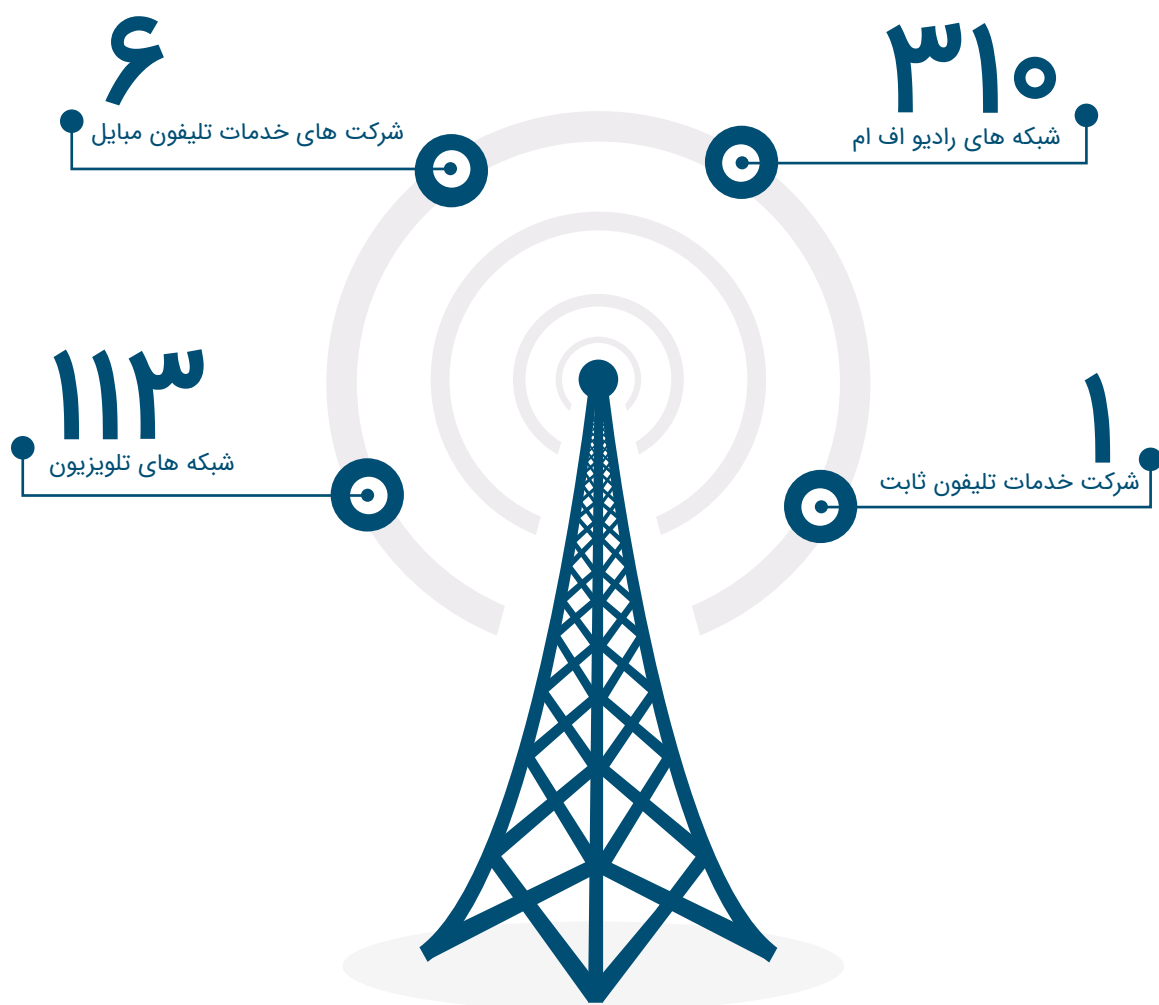

معلومات و اهمیت اداره
آسان خدمت و نقش ادارات
دخیل و و آگاهی دهی عامه

مدیریت منازعه، تشویق و تحرک
بخشیدن، مدیریت فشار روحی، طرز
برخورد و مسولیت های کارکن

انکشاف ظرفیت ها یکی از مهمترین و موثرترین بخش اداره آسان خدمت وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی افغانستان میباشد که هدف این برنامه مطابق به نیازمندی ها و شرایط کاری به اساس تغییر سیستم برگزاری برنامه های آموزشی برای ادارات که خدمات عامه را ارائه می نمایند است، تا بتواند برخورد با مراجعین، استفاده سالم از تکنالوژی و تجهیزات در محیط کار را بیاموزند، خدمات عامه باکیفیت را به مشتریان و متقاضیان عرضه نموده، در ارائه خدمات عامه رضایت شهروندان و متقاضیان حاصل گردد. وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی در ۱۳۹۷ مالی برنامه های متعددی را برای ظرفیت سازی کارمندان دولتی در ۱۷ اداره دولتی دائر نموده است.

۴

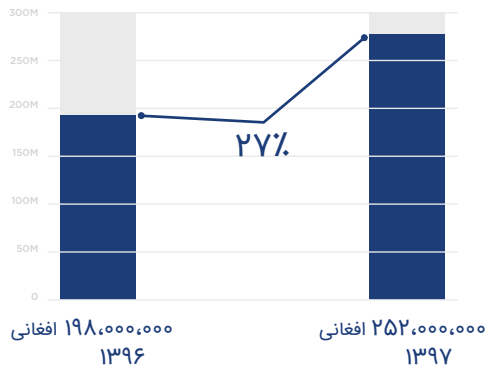
افغان ټېلې کام

AFGHAN TELECOM

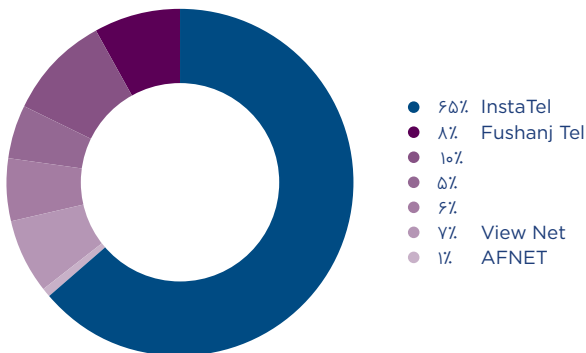

افغان ټېلي کام Afghan Telecom

افغان ټېلي کام مخابراتي شرکت د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوجی وزارت تر رهبري لاندې د نوي مشرتابه په راتگ سره وکولای شول، په تېر يو کال کې ددغه شرکت په ټولو برخو کې د پام وړ اصلاحات راولي او د ۱۳۹۷ مالي کال په پای کې وټوانېد چې مالي وزارت ته د مالياتو له پلوه ۴.۹ (څلور ميليارده او نهه سوه ميلیونه) افغانی ماليات ورکړي چې له دې جملې ۳.۸ (درې ميليارده اته سوه ميلیونه) افغانی د ۱۳۹۶ او ۱۳۹۷ کلونو د مالياتو وې او پاتې ۱.۱ ميليارد (يو ميليارد او يو ميليون) افغانی د راتلونکو کلونو د مخکې ورکړې او همدا شان د ۴G د سپکټرم (Spectrum).

افغان ټېلي کام ادارې همدا شان د مالي چارو د رویتيا په موخه د Quick Book سیستم کړی، د ERP بشپړ سیستم اخیستل شوی او د انټرنېټ د پراختيا، د خدماتو

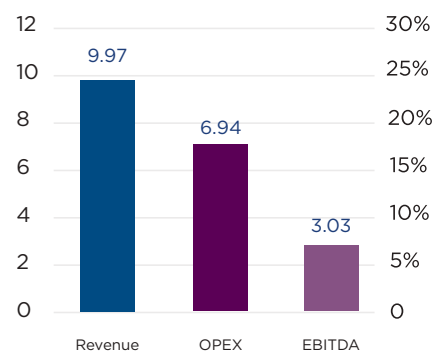

د کیفیت لوړولو او مسکوني کورونو ته د نوري فايبر د غځونې طرحه د افغان ټېلي کام راتلونکي پلانونه دي.

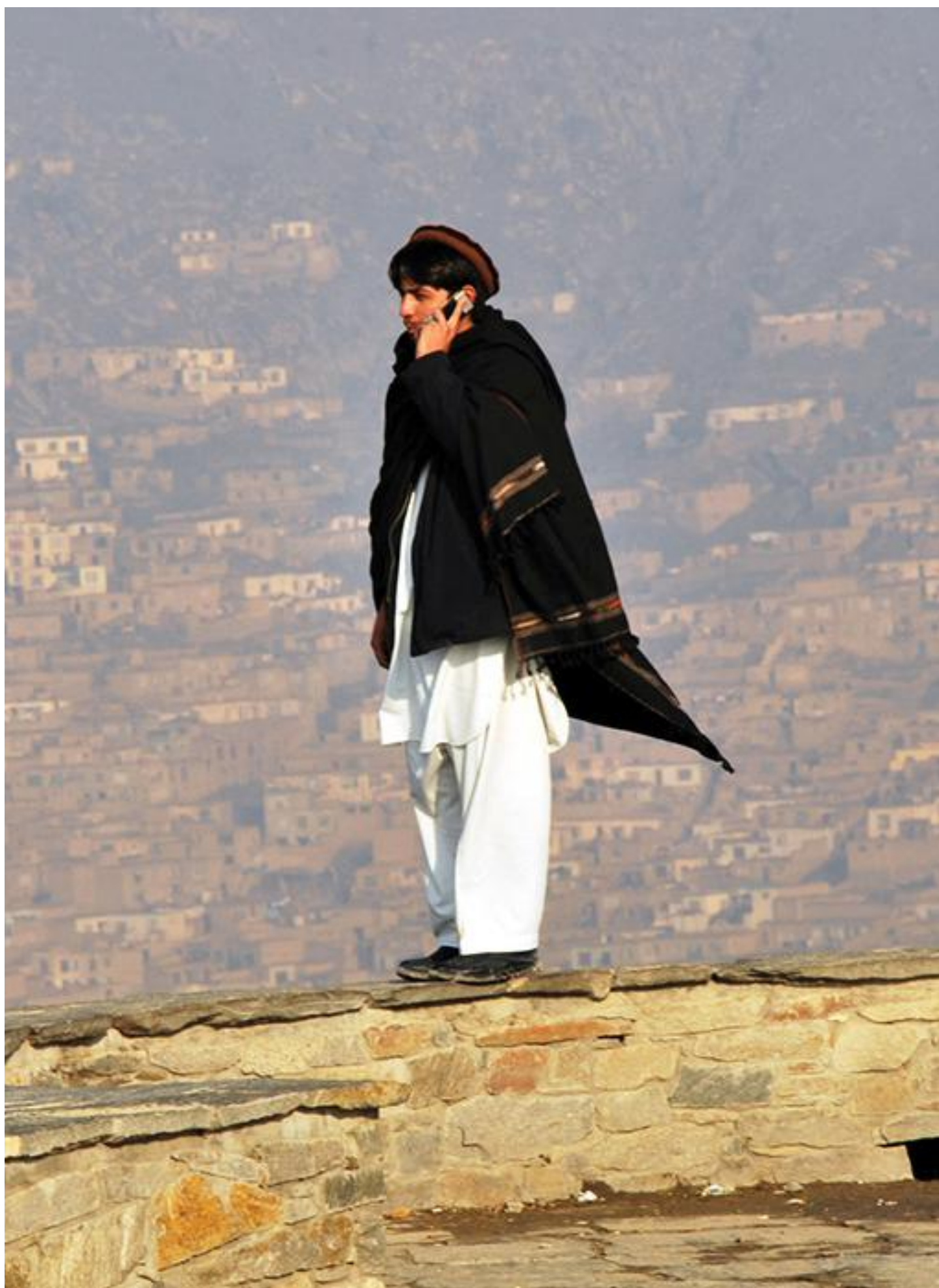
د ۱۳۹۸ کال تر پای پورې په افغانستان کې د انټرنېټي خدماتو نرخونو کې د پام وړ کمښت راځي او د انټرنېټ اوسنی ظرفیت دوه چنده لوړېږي چې له یو اړخه په افغانستان کې د انټرنېټ اړتياوې پوره کېږي او له بله پلوه د ټولو ګاونډيو هېوادونو سره انټرنېټي اړیکې پياوړې کړي.

د تېر کال د عوایدو په تناسب افغان ټېلي کام شرکت په ۱۳۹۷ مالي کال کې عواید ۱۱ سلنه زیات کړي.

عواید و مصارف ۱۳۹۷

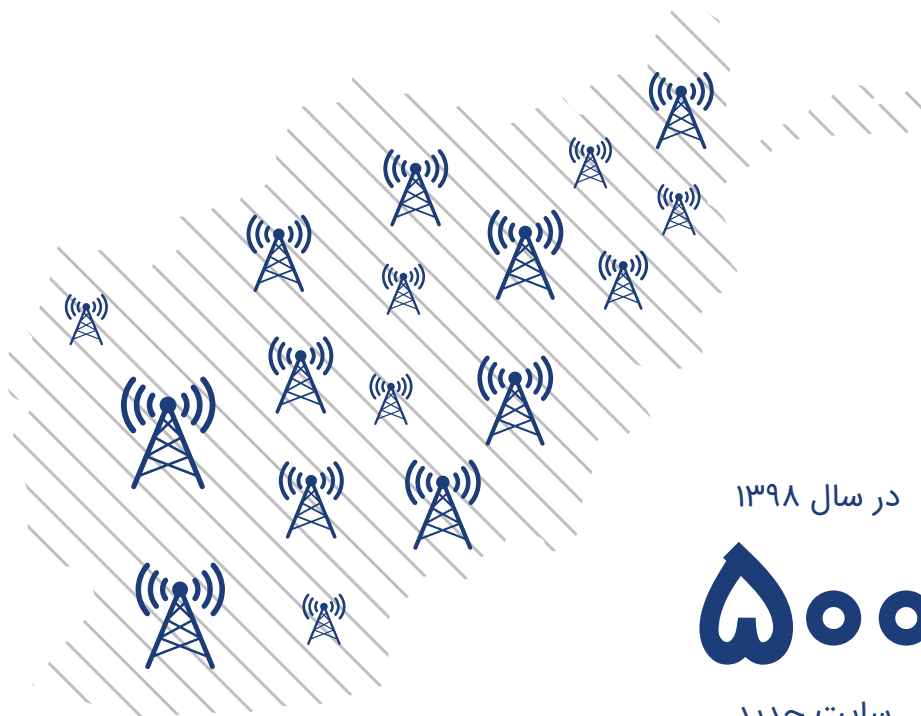

شرکت مخابراتی سلام

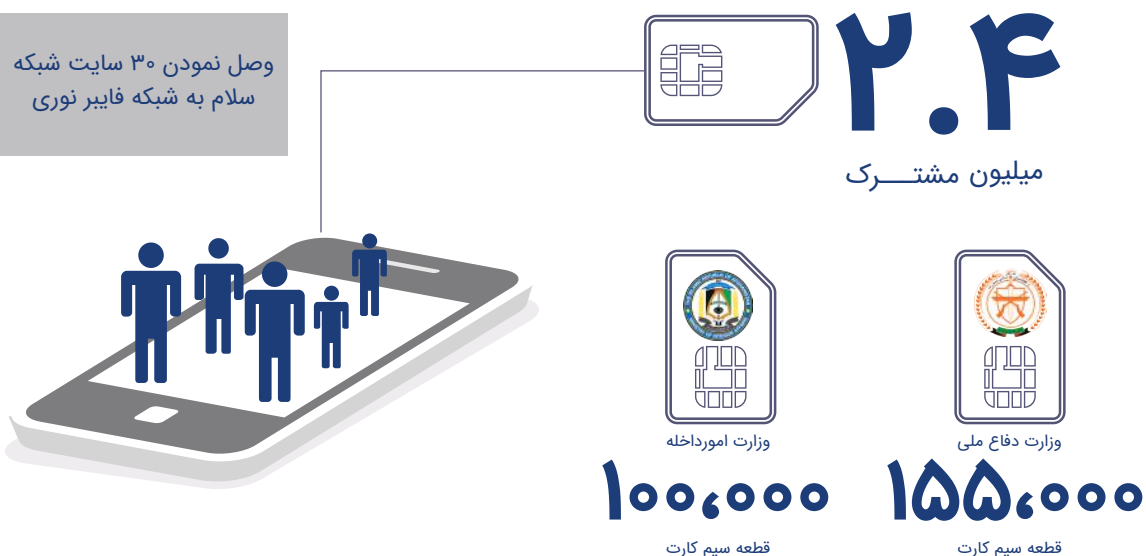

شرکت مخابراتی سلام در سال ۱۳۹۷ همچنان در مناطق مختلف افغانستان سایت های جدید مخابراتی را ایجاد نموده تا تمام افغان ها به شکل متوازن از خدمات مخابراتی مستفید شوند

شرکت مخابراتی سلام در سال جدید در مناطق مختلف افغانستان ایجاد نموده تا تمام افغان ها به شکل متوازن از خدمات مخابراتی مستفید شوند

همچنان در سال ۱۳۹۷ شرکت سلام توانست تعداد سایت های کم عواید از ۲۲۱ سایت به ۱۶۱ سایت کاهش دهد

در سال ۱۳۹۷ مشترکین شرکت سلام از ۱.۷ میلیون مشترک به

وصل نمودن ۳۰ سایت شبکه سلام به شبکه فایبر نوری

وزارت امورداخله

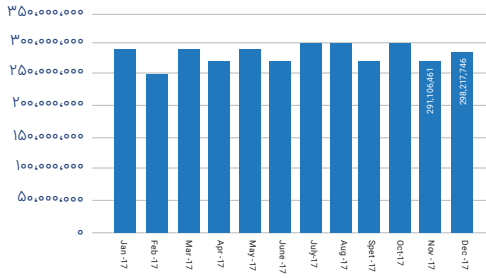
وزارت دفاع ملی

قطعه سیم کارت

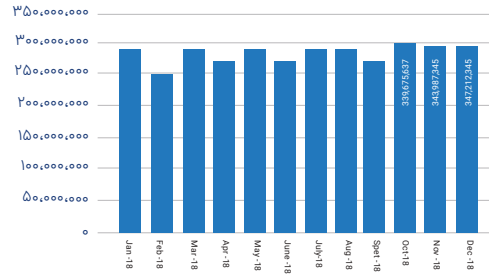
قطعه سیم کارت

رپور ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸

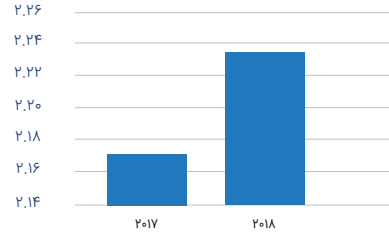
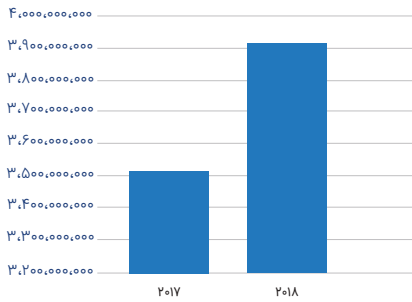
Salaam GSM Revenue (AFN)

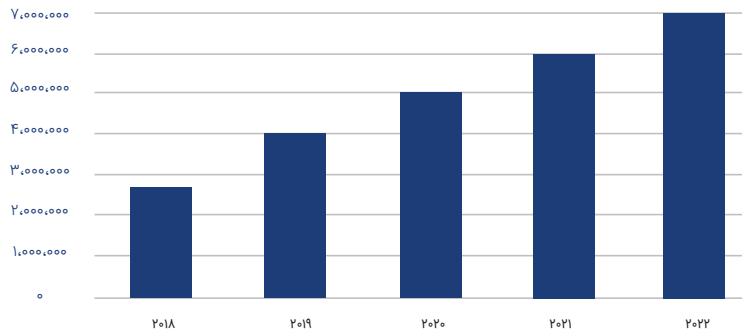
Salaam GSM Revenue (AFN)

Salaam Revenue & ARPU 2017 vs 2018

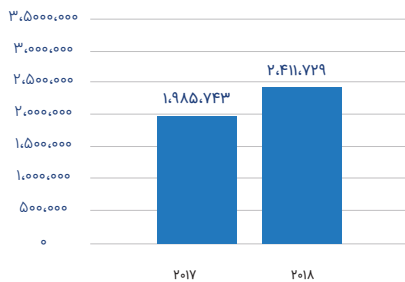

Salaam Customers Growth in Million

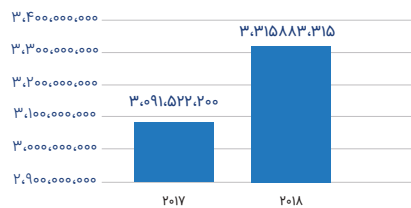

Active Subscribers and Cash Flow 2017 vs 2018

Active Customers

Cash Flow from Scratch Cards E-top up (AFN)

نوري فايبر

FIBER OPTIC

انکشاف شبکه فایبر نوری افغانستان

سال تاپیس
۲۰۰۷

۱۵۲ میلیون سرمایه گذاری
مجموعی

ساحه پوشش
۲۵ ولایت

۴۷۰۰ کیلومتر مجموع فایبر
نوری در افغانستان

۱۲۵ میلیون سرمایه گذاری از بودجه
انکشافی دولت مجموعاً ۳۶۸۶
کیلومتر فایبر نوری در ۲۱ ولایت

۲۷ میلیون دالر سرمایه گذاری از
طرف بانک جهانی برای تمديد ۱۰۱۴
کیلومتر فایبر نوری در ۵ ولایت

نقش اساسی در احداث مرکز ترانزیت انترنت که از این مسیر نه تنها افغانستان به اروپا، کشورهای آفریقای و آسیای وصل دیجتی پیدا می کند، بلکه نقش چهار راه دیجتی میان پاکستان، هند، ایران، ازبکستان، چین، تاجکستان و ترکمنستان در بخش مخابرات را ایفا خواهد نمود. همچنان بر علاوه اشتغال زایی به جوانان کشور، از یک سو قیمت انترنت و خدمات مخابراتی در کشور ارزان تر می شود و از سوی دیگر میلیونها دالر از طریق ترانزیت خدمات انترتی نصیب افغانستان خواهد شد.

برای انکشاف فایبر نوری در سه مرحله در حدود ۱۵۲ میلیون دالر به مصرف رسیده و تا سه سال آینده شبکه مذکور به ۹ ولایت باقی مانده با هزینه ۵۱ میلیون دالر به پایه اكمال خواهد رسید. همچنان تمديد فایبر نوری دهلیز واخان (بروگیل الی مرز چین) با ۴۰۰ کیلومتر طول یکی از دیگر اقدامات وزارت مخابرات برای توسعه این شبکه در سال ۱۳۹۷ بوده که با تطبیق و بهره برداری از این پروژه، افغانستان از نیازمندی و وابسته گی به دیگر کشور ها در خصوص تهیه انترنت رهایی پیدا نموده و

با توسعه شبکه فایبرنوری، وزارت مخابرات و تکنالوجی معلوماتی اهداف ستراتیژیک ذیل را دنبال مینماید:

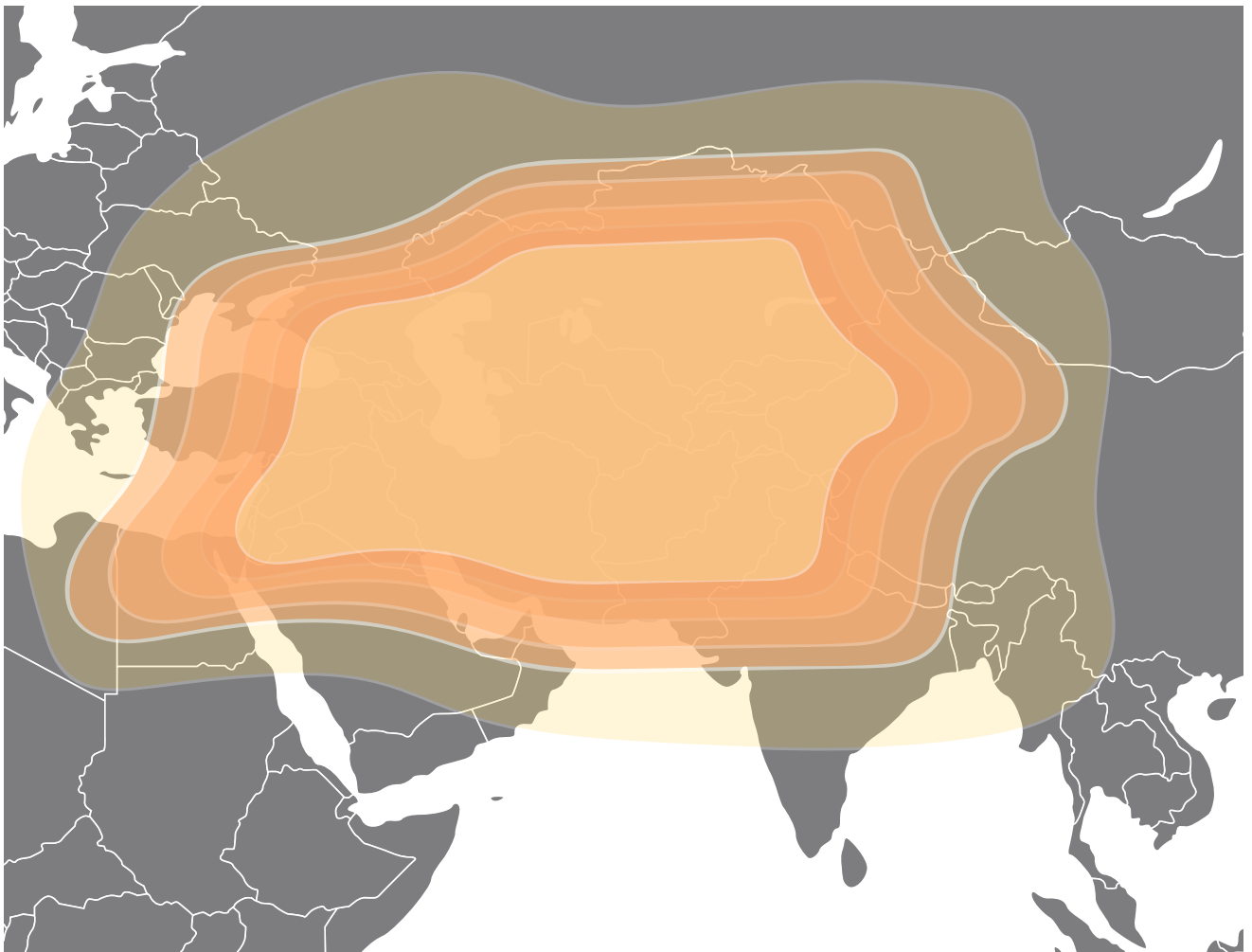
۱. مبدل نمودن افغانستان به معبر ترانزیت معلومات در منطقه
۲. زمینه سازی برای گسترش دسترسی سرتاسری به خدمات تکنالوجی معلوماتی در سطح کشور
۳. زمینه سازی برای استفاده از تکنالوجی معلوماتی در ارایه خدمات صحتی، تعلیمی و تحصیلی
۴. فراهم سازی زیربنا های اساسی برای اتصال استفاده کنندگان به شبکه ملی فایبرنوری
۵. فراهم آوری زمینه ایجاد جامعه معلوماتی

افغان ست AfghanSat

نخستین ماهواره افغانستان (افغان ست) در ثور سال ۱۳۹۳ افتتاح گردید. ماهواره افغان ست یک گام بزرگ وارزنده در راستای پیشرفت و ترقی کشور بوده دارای ۱۰ ترانسپاندر ظرفیت فعال دارد که ضروریات کشور را در حال حاضر مرفوع می سازد.

این ماهواره در مدار ۴۸ درجه شرقی برای افغانستان جابجا گریده و از جمله سهولت های که از طریق این ماهواره برای مردم کشور و بخصوص مناطق دور دست مهیا می گردد، گسترش ارتباطات مخابراتی و انتر نتی، گسترش نشرات رادیو و تلویزیون، همچنان در پهلوی آن، تلویزیون های افغانستان در کشور های همسایه و کشورهای آسیای مرکزی و خاور میانه نیز می توانند که نشرات داشته باشند. قرارداد ماهواره افغان ست (۱) الی جنوری ۲۰۲۱ بوده و وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی برای فعال سازی افغان ست ۲ کارها و گفتگوها را با کشور دوست هندوستان روی دست گرفته تا بتوانیم در دو سال آینده تمام تجهیزات و امادگی لازم برای فعال سازی افغان ست ۲ انجام شده آماده فعالیت و خدمات باشد.

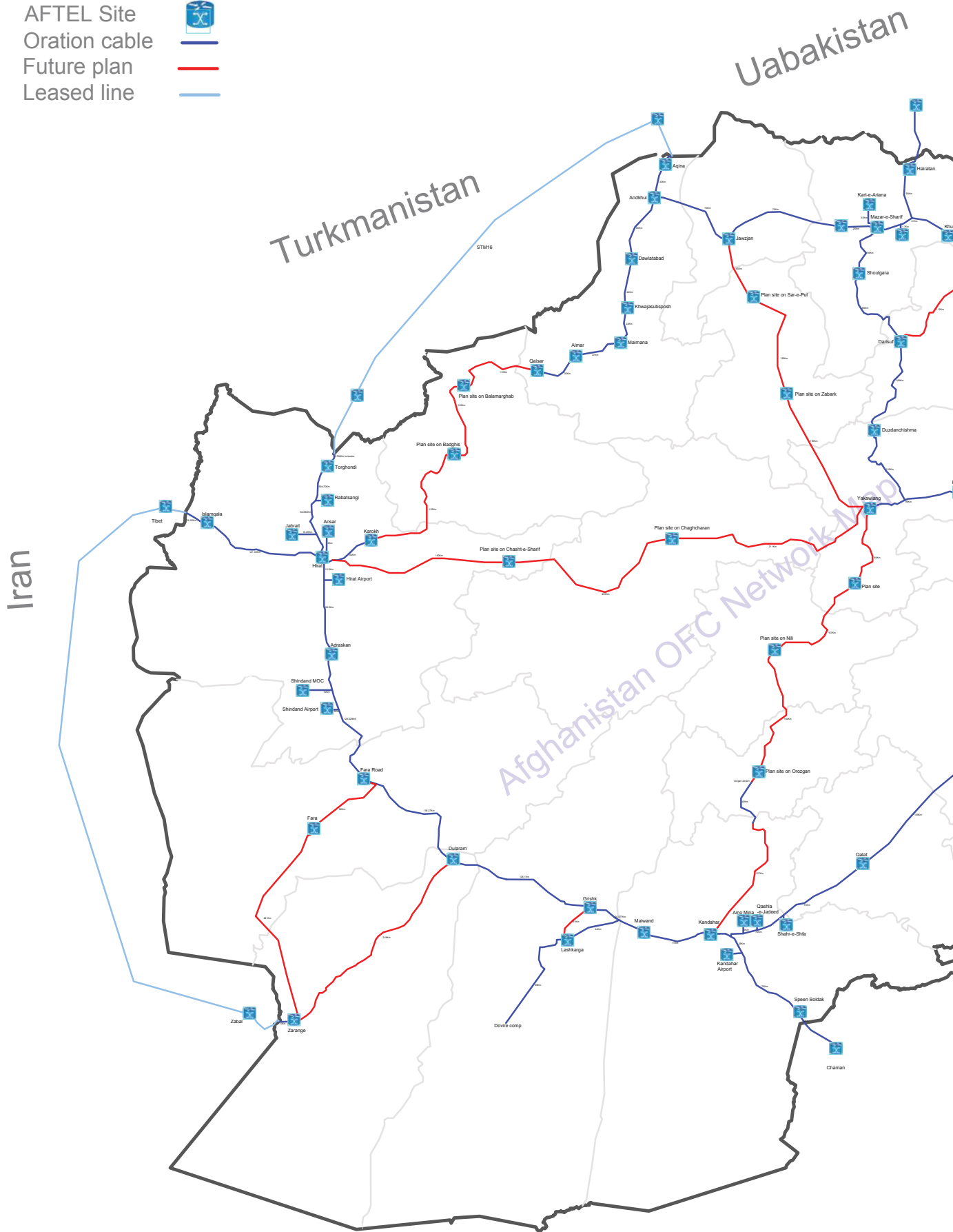
وزارت مخابرات همچنان توانست که امسال قیمت افغان ست (۱) را از ۴ میلیون دالر به ۲ میلیون کاهش دهد.

Legend

- AFTTEL Site
- Oration cable
- Future plan
- Leased line

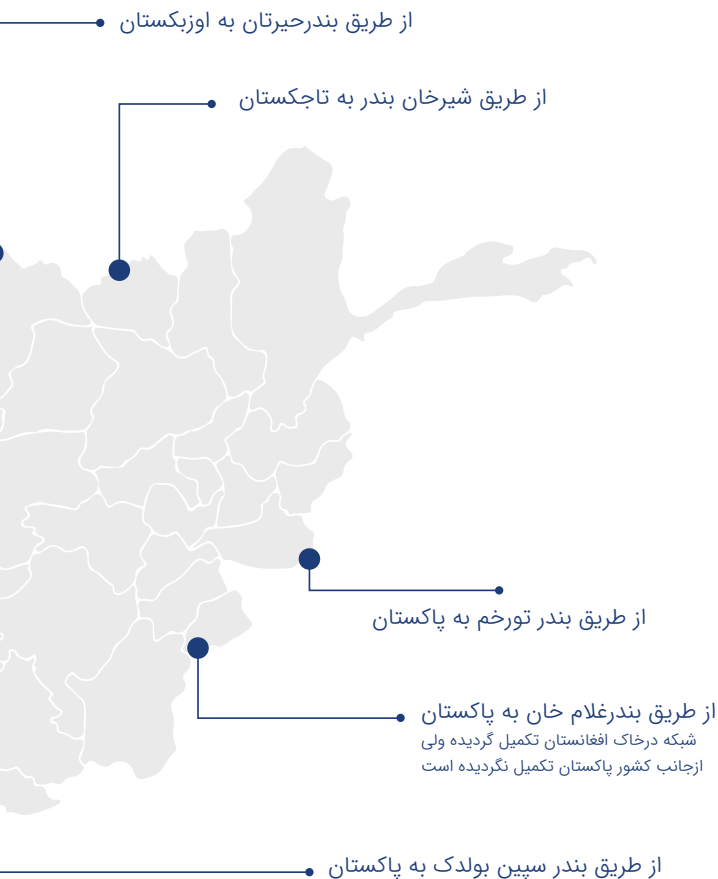

روابط و مواصلات منطقی شبکه فایبر نوری

شبکه فایبر نوری عبارت از شبکه اتصال شهرها است که توسط کیبل فایبرنوری با ظرفیت مورد نیاز تشکیل گردیده زمینه اتصال کشور را با شبکه جهانی اینترنت فراهم مینماید. شبکه فایبرنوری افغانستان به ظرفیت ۳۶ کور (Core) با استفاده از تکنالوجی Synchronous Digital Hierarchy (SDH) دیزاین گردیده است. شبکه فایبرنوری افغانستان در سه مرحله عمدتاً از بودجه ملی کشور ایجاد گردیده است. این شبکه به طول ۴۷۰۰ کیلومتر بشکل حلقوی ۲۵ ولایت کشور را تحت پوشش خود قرار داده که در حدود ۱۰۰۰ کیلومتر آن به کمک بانک جهانی تطبیق گردیده است. شبکه فایبرنوری ملی افغانستان با شبکه های کشورهای همسایه ایران، ازبکستان، ترکمنستان، تاجکستان و پاکستان وصل گردیده است.

با تحکیم روابط سکتوری با کشورهای منطقه به طور خاص کشورهای آسیای میانه امکانات جدید و سهولتهای بیشماری را در بر دارد که از جمله زمینه رهایی از انحصار و وابستگی به یک منبع را فراهم نموده و راهها را به مارکیتهای آسیای میانه و اروپا میگشاید. همچنان این روابط باعث میشود تا افغانستان به یک کشور ترانزیتی مبدل گردد و با گسترش مناسبات منطقی میتوان در چارچوب قوانین و مقررات منطقی داخل شد و از آن استفاده مثمر نمود.

برعلاوه در چارچوب مواصلات با کشورهای منطقه و کشورهای دیگر مواصلات از طریق بندر چاه بهار در اولویت رهبری شرکت قرار دارد. این طرح براساس الگوی مشارکت سکتور خصوصی و دولتی انجام خواهد شد. با تحقق این طرح، کشور ما از نظر اقتصادی عملاً به «گذرگاه اطلاعات» (Transit Hub) منطقه تبدیل خواهد شد. شرکت افغان تیلیکام در چارچوب پلانهای میانمدت و طویلالمدت به ارتقای ظرفیت تخنیکی شبکه فایبر نوری توجه و تمرکز کاری دارد که این امر باعث میشود تا به تعقیب مواصلات منطقی، کشور ما به مرکز دیجیتالی آسیای میانه مبدل شود.

با دریافت اینترنت از کشورهای آسیای میانه، قیمت ظرفیت‌های فعلی کاهش نموده و تغییر قابل ملاحظه در کیفیت خدمات خواهد آمد. بر اساس مذاکراتی که با ازبکستان ادامه دارد، قرار است معلومات کشور نامبرده از طریق افغانستان به پاکستان و ایران و بعداً به اروپای شرقی به عنوان ترانزیت معلومات انتقال یابد و این ترانزیت بدون تردید عواید هنگفتی را برای دولت افغانستان در پی خواهد داشت.

ادارات وصل شده با فایبر نوری

ریاست امنیت ملی

۸

اداره

وزارت امور داخله

۱۴

اداره

وزارت دفاع ملی

۴۰

اداره

مراکز صحتی

۳۱

مکاتب

۲۲

تحصیلات عالی

۲۵

موسسه

وزارت خانه ها و ریاست های مستقل

۴۰

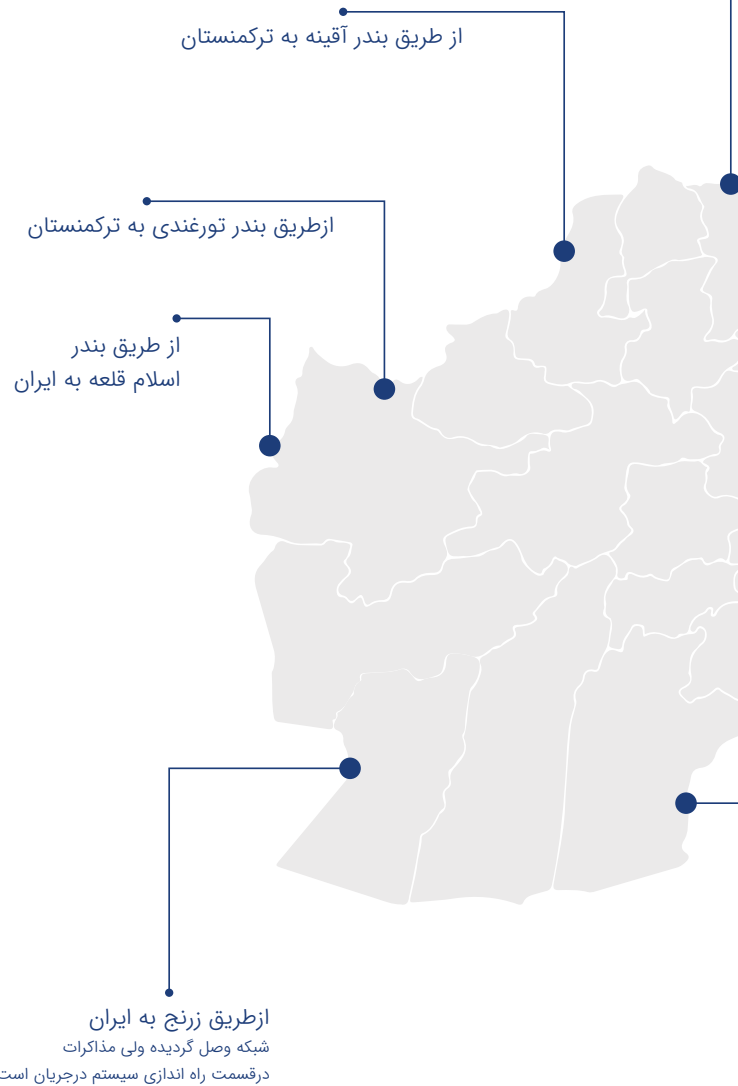
گمرکات

۶

بانک ها

۱۷

شبکه انټرانیت یا شبکه مصوون داخلی انټرانیت (Intranet) برای ادارات دولتی

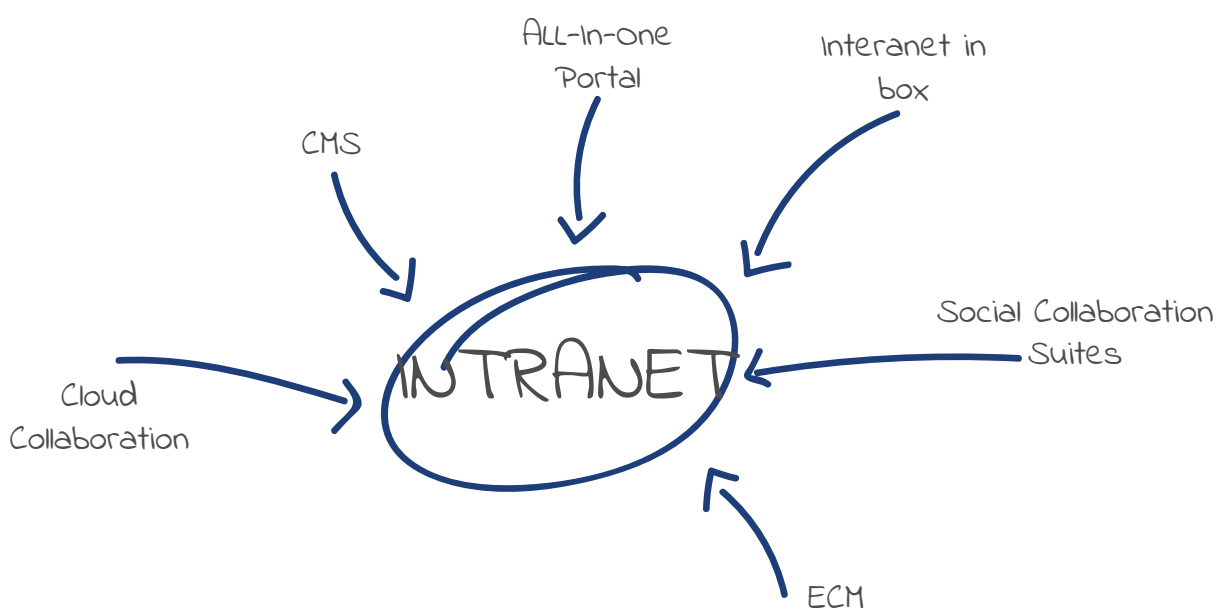
به منظور تامین ارتباطات مصوون و مطمئن ادارات مختلف سکتور عامه، شبکه ای به نام Intranet در حال ایجاد قرار دارد تا مصوونیت معلومات سکتور عامه را تامین نموده بتواند.

شبکه های انټرانټ به منظور فراهم نمودن مصوونیت کامل تبادل معلومات ادارات، عمدتاً برای تبادل معلومات میان ادارات دولتی خصوصاً ارگانهای امنیتی ایجاد میگردد.

از آنجائیکه این شبکه ها به شبکه جهانی انټرنټ وصل نمی باشند زمینه دسترسی غیرمجاز به معلومات از طریق انټرنټ به این شبکه ها وجود نداشته و ادارات میتوانند با نماینده گی های مربوطه (واحد های دومی در مرکز وولایات) بشکل مصوون و مطمئن تبادل معلومات نمایند.

این شبکه ها میتوانند بر روی شبکه موجوده زیربنایی، با استفاده از تشکیل شبکه خصوصی مجازی Virtual Private Network تشکیل گردیده ویا هم با ایجاد شبکه جدید، مجزا از شبکه موجود تامین گردد.

طرح ایجاد شبکه انټرانټ برای ادارات دولتی از جانب وزارت مخابرات و تکنالوجی معلوماتی ترتیب گردیده که در نظراست در دومرحله طی سالهای ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ تکمیل و به بهره برداری سپرده شود. در مرحله اول که قرار است طی سال جاری تکمیل گردد ۸ اداره دولتی باتجهیز دستگاه های SDH باهم وصل گردیده و متباقی ادارات در مرحله دوم، بعد از ارزیابی مرحله اولی و در نظر داشت چالشها، به شبکه وصل خواهند شد. بعد از تکمیل شبکه انټرانټ، انتظار

برده میشود اینکه ادارات دولتی بدون در نظر داشت اتصال به اینترنت باهم وصل گردیده و زمینه تبادل معلومات فی مابین ادارات بدون سکتگی و بامصنویت کامل ، حتی در عدم موجودیت اینترنت فراهم گردد.

در طرح موجود، اداراتی که قبلاً به شبکه فایبرنوری وصل گردیده اند، برای شان دستگاه های مورد نیاز تهیه گردیده و برای اداراتی که به شبکه موجوده وصل نمی باشند، ایجاد خطوط فایبرنوری با تجهیزات لازم اتصال به شبکه اینترنت در نظر گرفته شده است. تاکنون به تعداد ۸ اداره دولتی به شبکه اینترنت (Gov.net) وصل گردیده اند.

باید خاطر نشان ساخت اینکه شبکه اینترنت در چوکات پروژه دیجیتل کاسا تنظیم گردیده و بشکل امتحانی طی سال جاری ۸ اداره دولتی به شبکه اینترنت با استفاده از بودجه ملی وصل گردیده اند. متباقی ادارات، اعم از وزارت خانه ها ، ریاست های مستقل ، مراکز صحتی، پوهنتونها و مکاتب بعد از تکمیل سروی به شبکه Gov.net وصل خواهند شد.

قابل ذکر است که وزارتخانه های ذیل تا اکنون به شبکه اینترنت وصل گردیده اند.

وزارت امور زنان

وزارت صحت
عامه

وزارت ترانسپورت

وزارت فواید عامه

وزارت معارف

وزارت کار و امور
اجتماعی

وزارت مالیه

وزارت مخابرات و
تکنالوژی معلوماتی

دیجیټل کاسا (Digital CASA) و نقش آن در سکتور مخابرات و تکنالوژی

دیجیټل کاسا برنامه اتصال منطقوی وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی است که به شمول افغانستان در بعضی از کشور های آسیای مرکزی نیز تطبیق میشود. هدف عمومی این برنامه اتصال آسیای میانه با آسیای جنوبی از طریق افغانستان با استفاده از کابل فایبر نوری میباشد که در پهلوی آن، برای تکمیل ساختن رینگ فایبر نوری افغانستان، مکاتب، شفاخانه ها، ادارات دولتی و دیگر نهادهای مربوطه را با انترنیت وصل مینماید.

پروژه دیجیټل کاسا در سال مالی ۱۳۹۷ آغاز شده و در مدت ۵ سال به پایه اكمال خواهد رسید. ارزش مجموعی این پروژه ۵۱ میلیون دالر امریکای میباشد که از بودجه بانک جهانی پرداخت خواهد شد. پلانهای امادگی برای تطبیق این پروژه قبلا در ۳۱ دسمبر ۲۰۱۸ تکمیل و مرحله تطبیق این پروژه در ماه جنوری سال ۲۰۱۹ آغاز گردیده و اهداف عمده را در افغانستان برآورده می سازد.

ایجاد زیربنا جهت اتصال داخلی و منطقوی

هدف این بخش تشویق سرمایه گذاری خصوصی است که از طریق سرمایه گذاری خصوصی اتصال داخلی و منطقوی را بهتر و گسترش می دهد، خدمات عامه و خاص را با هم دیگر توسط انترنیت به شکل موثر وصل میکند و همچنان قیمتهای انترنیت را پایین میآورد. به خاطر تحقق این هدف باید:

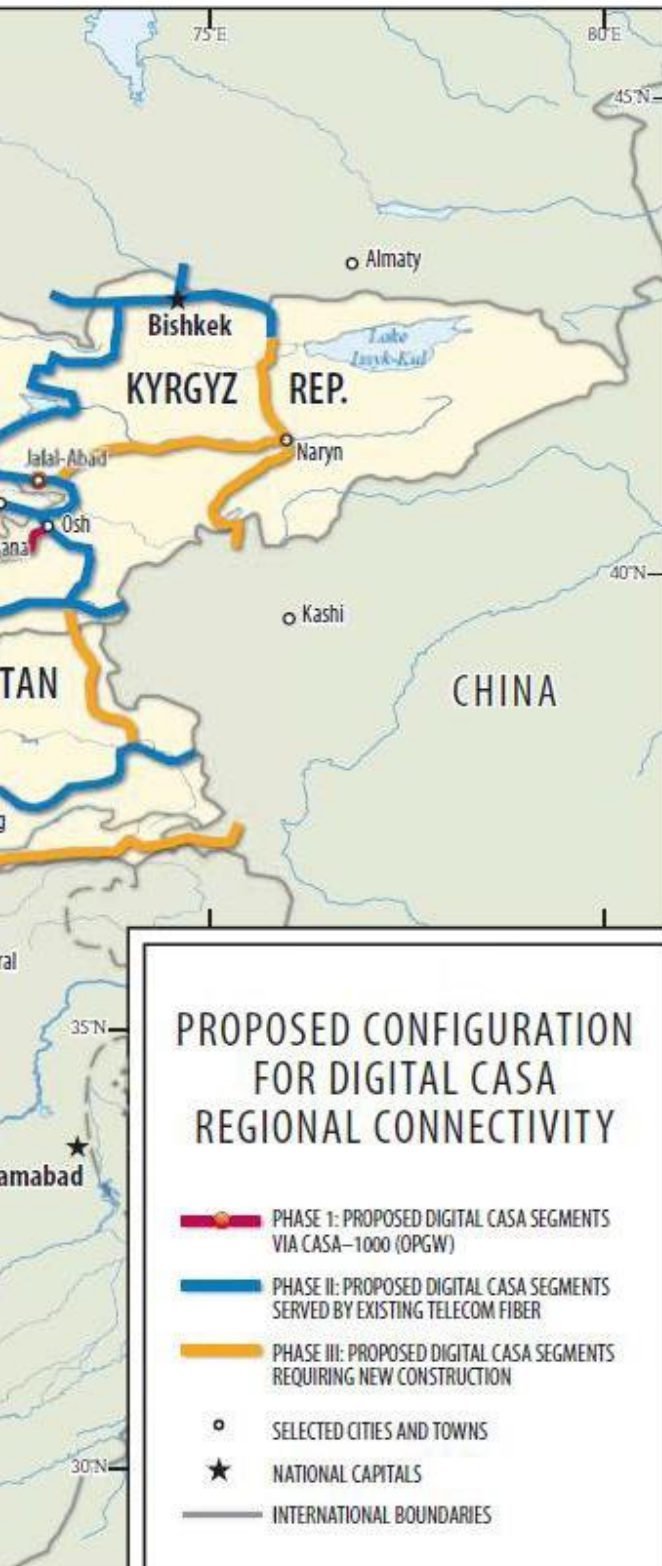
- شبکه حلقوی فایبر نوری در سرتاسر کشور تکمیل گردد.
- در درازمدت خریداری انترنیت بندوبست تامین گردد.

مدیریت پروژه ها و تقویت نهاد های دولتی

با در نظر داشت اتصال منطقوی، ظرفیت سازی در مدیریت فعالیت های مالی، نظارت، ارزیابی و تدارکات و تقویت نهادهای دولتی جهت انجام فعالیت های خویش بشکل موثر و کارا را احتوا می کند.

آماده ساختن محیط برای سرمایه گذاری سکتور خصوصی

ایجاد یک محیط مناسب و ایجاد انگیزه جهت جلب سرمایه گذاری گسترده در سکتور مخابراتی تا اکثر مردم به انترنیت فراگیر به قیمت های نازل دسترسی داشته باشند. فعالیت ها دیجیټلی را تقویه می کند تا جوانان بتوانند به مارکیت دیجیټل راه بیابند.

گسترش خدمات حکومتداری الکترونیکی

ایجاد بنیاد های تکنالوژی معلوماتی به سطح ملی جهت گسترش خدمات انترنت برای استفاده موثر مردم از منابع الکترونیکی حکومت که باعث تقویت و گسترش خدمات حکومتداری الکترونیکی در کشور می گردد.

- دستاوردها و فعالیت های Digital CASA
- ۱- سروی دهلیز واخان بخاطر فایبر نوری
  - ۲- انکشاف چارچوب مدیریت محیط زیست و اجتماعی برای پروژه دیجیتال کاسا افغانستان
  - ۳- بسته های تدارکاتی برای انجام مطالعات فنی برای پروژه های زیر تهیه و اعلام شده است
- a بهتر ساختن کیفیت انترنت در افغانستان
- b ارتقاء پورتال ملی و انتخاب اولویت های خدمات حکومتداری الکترونیکی
- c ارزیابی تیم واکنش اضطراری سایبری افغانستان

د خوندي او ډاډمنې معلوماتي

فضا جوړول

CYBER SECURITY

د خوندي معلوماتي فضا جوړول

معلوماتي ټکنالوجۍ وزارت دنده ده، د قوانینو په جوړولو، سایبري گواښونو ته د ځواب ویلو او مخنیوي په موخه د ظرفیتونو لوړولو، په سایبري فضا کې د ماشومانو او ځوانانو ساتنه، د گواښونو مخنیوي، د سایبري پېښو او گواښونو له پلوه د زیانونو مخنیوي په موخه د یو شمېر جوړښتونو، پالیسیانو، کرنلارو، ټکنالوجۍ او اداري پروسو له لارې په پام کې ده چې د افغانستان د معلوماتو د خونديتوب په موخه مصوونه سایبري فضا رامنځته کړو.

د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوجۍ وزارت د الکترونیکي حکومتدارۍ د پراختیا او د عامه خدماتو پروسو ساده کولو تر څنګ، د معلوماتو خونديتوب او د معلوماتي ټکنالوجۍ زېربناوو د امنیت په موخه خاصه پاملرنه کوي او اوس مهال په سایبري فضا کې ټول معلوماتي سیستمونه د امنیت له پلوه کاملاً خوندي دي.

د معلوماتو خونديتوب د افغانانو حق او د مخابراتو او

ایجاد لابراتوار تحقیق جرایم سایبری (Forsenic Lab)

سایبری توانمند می سازد. لابراتوار تحقیق جرایم سایبری قادر خواهد بود تا در سطح فضای سایبری کشور، به ویژه در زمینه چگونگی جرایم سایبری، تحقیقات علمی انجام داده و جرایم سایبری را در کشور کاهش دهد.

لابراتوار تحقیق جرایم سایبری دارای سافتویرهای تحقیقی و تفتیشی و همچنان دارای هاردویرهای تحقیقی عصری میباشد که به وسیله آن، شواهد که در کمپیوترهای خارج از وزارت مخابرات و تکنالوژی معلومات وجود داشته باشند، جمع آوری گردیده و بعداً توسط سافتویرها، تحت تحقیق و تفتیش قرار می گیرند.

لابراتوار تحقیق جرایم سایبری آزمایشگاه الکترونیکي است که به وسیله آن جرایم انترنتی تحت بررسی قرار گرفته، شواهد و دوسیه های جنایی به طور قانونی پیگیری می گردد. وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی، به سلسه فعالیتها و دست آوردهای خویش در سال ۱۳۹۷، لابراتوار تحقیق جرایم سایبری را به منظور توانایی بیشتر تیم عکس العمل سریع سایبری افغانستان (AFCERT)، ایجاد نمود.

مرکز عملیات امنیت سایبری (SOC) تیم عکس العمل سریع سایبری افغانستان (AFCERT) را در بخش حفاظت سرورهای مرکز ملی معلومات افغانستان (Data Center) را در برابر حملات و حوادث سایبری، عکس العمل در برابر حوادث سایبری، نظارت و جلوگیری از حملات سایبری و همچنان تحقیق جرایم

مرکز تبادل اینترنت افغانستان National internet exchange of Afghanistan (NIXA)

خدمات اینترنتی با این مرکز وصل گردیده اند و قرار است طی سال مالی ۱۳۹۸، متباقی شرکت ها نیز با این مرکز وصل شوند.

مرکز نقطه تبادل اینترنت افغانستان NIXA، زیربنای فیزیکی است که به وسیله آن شرکت های خدمات اینترنتی داخلی ISPs می توانند به راحتی ترافیک اینترنت را میان شبکه های خود تبادل نموده و ضمن ارتقای کیفیت خدمات اینترنتی، هزینه های اینترنتی را کاهش داده و زمینه مدیریت هر چه بهتر معلومات داخلی را فراهم نمایند.

به کمک این پروژه میتوان، زمینه مصئون عبور و مرور ترافیک اینترنتی داخلی را در سطح فضای مجازی - سایبری کشور به ارمغان آورد.

به کمک مرکز نقطه تبادل اینترنت افغانستان NIXA، زمینه تجارت الکترونیکی بهتر و سایر ارتباطات مصئون مهیا گردیده و باعث رشد و توسعه اقتصاد کشور می گردد.

۶۲ کمپنی خدمات اینترنتی ISPs در سطح کشور ایجاد گردیده که تا اوایل سال ۱۳۹۷ خورشیدی، تمامی شرکت های خدمات اینترنتی، عبور و مرور ترافیک اینترنتی خود را با استفاده از گیتوی های مختلف کشورها تبادل (Route) می کردند، بناً این امر باعث می گردید که عبور و مرور ترافیک اینترنتی افغانستان به صورت مصئون صورت نگیرد، زیرا عبور و مرور ترافیک اینترنتی، از هر گیتوی که صورت می گرفت، کشور مربوطه می توانست طور آسان به معلومات افغانستان دسترسی حاصل کند. از سوی دیگر طولانی بودن مسیر و انتقال ترافیک اینترنتی از (Hops) های مختلف سبب از دست رفتن معلومات (Loss of packets) می گردید.

وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی موفق گردید که در سال ۱۳۹۷ خورشیدی، پروژه مرکز نقطه تبادل اینترنت افغانستان NIXA را با موفقیت تطبیق نماید که تا اکنون ۱۰ کمپنی

مرکز صدور تصادیق الکترونیکی افغانستان Afghansitan Root Certification Authority

مرکز صدور تصادیق الکترونیکی (Afghanistan Root Certification Authority) در حقیقت ستون فقرات امنیت معلومات محسوب گردیده، که جهت حفاظت و مصونیت اطلاعات، معلومات، ویب سایت های دولتی، ایمیل های رسمی و غیر رسمی و همچنان شبکه های انترنتی ایجاد گردیده است.

اولین فعالیت (ARCA) توزیع دیجیتالی سرتیفیکیت (Digital Certificate) به منظور حفاظت و مصونیت اطلاعات تذکره الکترونیکی می باشد، (ARCA) در جریان تبادل اطلاعات، کیفیت اطلاعات مذکور و منبع ارسال کننده را ذریعه امضاء دیجیتالی، معلومات تبادل شده را در محاکم ذیصلاح حیثت و ماهیت قانونی می دهد، افراد و اشخاص که با استفاده از امضای دیجیتالی به ارسال معلومات مبادرت می ورزند، هیچگاه از معلومات ارسال شده شان، انکار کرده نمی توانند.

به منظور تامین امنیت تمامی ویب سایت های دولتی و دسترسی اشخاص مشخص (SSL Certificate) توزیع می گردد که تا اکنون برای ده ها ویب سایت سکتور دولتی (SSL Certificate) توزیع گردیده است، (ARCA) برای تمامی ویب سایت های سکتور دولتی (SSL Certificate) توزیع میشود، زیرا به وسیله (SSL Certificate) معلومات تبادل شده بین ادارات ذیربط، مورد عملیه Encrypt و بالعکس Decrypt خواهد شد. این عملیه باعث خواهد شد که هکهای انترنتی نتوانند معلومات تبادل شده را مورد حمله قرار داده و یا از بین ببرند.

د کابل مرکزی شبکه Kabul Core Network

Photo: Naimat Rawan

د کابل مرکزی شبکه Kabul Core Network د ښار یو شمېر برخې د یو بل سره نښلوي او د ملي شبکې سره د نښلېدو زمینه برابروي.

د افغانستان د نوري فايبر Core Network شبکه په ټوله کې د ثابتو ټلېفونونو مرکزی سوجونه د یو بل سره وصلوي چې په راتلونکي کې تر کورونو او ښوونځيو د نوري فايبر د غځېدو په برخه کې هم مرسته کوي. سربېره پر دې مرکزی شبکه کې د کابل ښار د یو شمېر سيمو د مرکزی سوجونو د وصل تر څنگ یو شمېر نوري سيمې هم د مرکزی شبکې له لارې وصل کېږي.

۷

نور فعالیتونه او لاسته راوړنې

د دولتي معلوماتو لپاره خوندي وېب پاڼې

Content Management System

د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوجۍ وزارت غواړي چې د دولتي ادارو سیستمونه او خدمات د وخت له غوښتونو سره سم تجهیز او سمبال کړي او د یویشتمې پیرۍ ضرورتونو ته په کتو سره د دولتي ادارو وېب پاڼې ډیزاین کړي چې په راتلونکي کې د وخت د غوښتنو سره سم د تغیر وړ وي، معلومات یې خوندي وي او خلک وکولی شي، په اسانۍ سره هر ځای کې لاسرسی ورته ولري.

د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوجۍ وزارت د CMS تخنیکي ټیم، د دولتي ادارو او وزارتونو سره کار کوي، تر څو د هغوی وېب پاڼې په نوې بڼه ډیزاین او ترتیب کړي. د CMS تخنیکي کارکوونکو تر اوسه د اووه وزارتونو او ادارو وېب پاڼې په نوي سیستم سمبالې کړي او اوس ترې ګټه اخلي. همدا راز په پام کې ده چې په روان ۱۳۹۸ مالي کال کې د ټولو وزارتونو وېب پاڼې له سره ډیزاین او د وزارتونو د غوښتنو سره سم پر لیکه شي.

www.mcit.gov.af

www.ago.gov.af

www.moi.gov.af

www.mot.gov.af

www.smpa.gov.af

www.anic.gov.af

www.afghanPost.gov.af

انستیتوت تکنالوژی معلوماتی و مخابراتی

ICTI

۱۰۰

جذب محصل

۵۰٪

اناث

۵۰

محصل در دیپارتمنت
انجیری مخابرات

۵۰

محصل در دیپارتمنت
ساینس و انجیری معلوماتی

۱۲۰

محصل
ورکشاپ سه روزه
اندرواید

۵۴

فارغ شده و
دیپلوم را اخذ نموده

۳

ورکشاپ جدگانه
برای محصلین

۱: ورکشاپ آموزشی سیستم های پیشرفته مخابرات
Introduction to advanced Telecommunication
Systems

۲: ورکشاپ یکروزه تحت عنوان Entrepreneurship

۳: ورکشاپ امنیت سایبری

۴: ورکشاپ برنامه ریزی اندرواید

۵: ورکشاپ مبتنی بر نتایج یا OBE Outcome Based
Education

۶: ایجاد زمینه بورسیه تحصیلی برای دو تن استادان در
مقطع ماستری و دوکتورا به مالیزیا و ترکیه

۷: ورکشاپ بهبود کیفیت در تحصیلات عالی یا Quality

Assurance in Higher Education در کشور نیپال برای ۹

استاد

۸: ورکشاپ آموزشی برای سه تن استادان در کشور

چین

انستیتوت تکنالوژی معلوماتی و مخابراتی به مثابه یک نهاد تحصیلات عالی تخصصی و پشتوانه مطمئن منابع بشری مسلکی سکتور دولتی و خصوصی در بخش ICT که همیشه بمنظور رشد متوازن سکتور مخابرات و تکنالوژی معلوماتی تحقق استراتیژی ملی در این عرصه و تحقق اهداف پایدار انکشاف مورد توجه وزارت قرار داشته در سال ۱۳۹۷ فعالیت ها و دست آوردهای قابل وصف داشته اند .

قوانين و پالیسی های حکومتداری الکترونیکی

پالیسی دسترسی آزاد

۱ پالیسی متذکره در حال تطبیق بوده، تا کنون برای سه شرکت مخابراتی افغان منجمله شرکت مخابراتی افغان بیسیم اتصالات و جواز فعالیت جهت تطبیق شبکه کیبل فایبر نوری از طرف اداره اترا صادر گردیده

۲

پالیسی انکشاف تکنالوژی معلوماتی

مسوده متن انگلیسی آن تکمیل گردیده است و کار بالای ترجمه آن در جریان می باشد

قانون جرایم سایبری

۳ مسوده قانون متذکره تکمیل گردیده و جهت تدقیق به وزارت محترم عدلیه ارسال شده که از جمله از 54 ماده قانون متذکره (28) ماده آن مورد تأیید گرفته و در کود جزا شامل و چاپ شده است

۴

استراتیژی حکومتداری الکترونیکی

استراتیژی متذکره تکمیل گردیده است و کاپی آن به مقام محترم ریاست جمهوری اسلامی افغانستان ارسال شده است

پالیسی تکنالوژی معلوماتی

۵ مسوده متن انگلیسی آن تکمیل گردیده و کار بالای ترجمه آن در جریان قرارداد

۶

استراتیژی اقتصادی دیجیتالی

طرح مسوده استراتیژی تکمیل گردیده است و کار بالای ترجمه متن در آن جریان دارد

قانون تنظیم خدمات پستی اپرا

۷ طرح قانون تنظیم خدمات پستی قبلاً به وزارت محترم عدلیه ارسال گردیده و بعداً به کمیته تقنین شورای محترم وزیران ارجاع و طی مصوبه شماره (16) مورخ 6/10/1396 مورد تأیید قرار گرفته و بعداً کتباً از طریق وزارت دولت در امور پارلمان (قوه مقننه) ارسال شده و تحت بازنگری قرارداد

۸

استراتیژی ملی امنیت معلومات

طرح مسوده استراتیژی متذکره تکمیل شده است و در سال 2019 تطبیق میگردد

۹ استراتیژی متذکره تکمیل گردیده است و کاپی آن به مقام محترم ریاست جمهوری اسلامی افغانستان

ارسال شده است

۱۰

قانون حکومتداری الکترونیکی

قانون حکومتداری الکترونیکی از طرف وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی تسوید گردیده و از طرف وزارت عدلیه تدقیق آن نیز تکمیل گردیده است، انتظار می رود که تا چند ماه آینده قانون متذکره بعد از تکمیل طی مراحل نافذ گردد

اساسنامه افغان پُست

۱۱ اساسنامه شرکت افغان پُست از طرف وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی تسوید گردیده و غرض طی مراحل بعدی به وزارت محترم عدلیه ارسال گردیده است

۱۲

اساسنامه افغان سپیس

اساسنامه شرکت افغان سپیس از طرف وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی تسوید گردیده و غرض طی مراحل بعدی به وزارت محترم عدلیه ارسال گردیده است

دستاوردها و فعالیت های ریاست منابع بشری

بست ریاست های مرکزی

از طریق برنامه تغییر استخدام صورت گرفته است

بست دوم ریاست های
ولایتی

بست اول و دوم مرکزی

از طریق برنامه تغییر به اعلان رقابتی سپرده شده است

بست دوم ولایتی

تن مامورین ریاست های مرکزی ولایتی
در برنامه آیتیک به کشور هندوستان
غرض بلند بردن ظرفیت معرفی شد است

ایجاد و ترتیب استراتژی
ریاست منابع بشری

در تمام بخش های ریاست
منابع بشری تطبیق گردیده است

۱. ۱۰ تن مامورین ریاست های مرکزی به کشور چین معرفی شده است.
۲. ۱۹۳ تن در بست های دوم الی هشتم شامل سیستم رتب معاش و CBR مرکز و ولایات از طریق رقابت آزاد
تقرر حاصل نموده اند.
۳. تکمیل ثبت و تعیینات تعداد ۲۳۰۰ کارمند بر حال مرکزی و ولایتی در سیستم GRP .
۴. ایجاد کمپیوتر لب در وزارت مخابرات تکنالوژی معلوماتی .

شماره	ریاست ها	تشکیل	موجود	تحصیلات		
				ماستر	لیسانس	فوق بکلوریا
۱	مرکزی	۱۲۰۷	۱۰۲۱	۳۱	۱۹۷	۱۱۴
۲	ولایات	۱۵۸۵	۱۴۰۷	۱۱	۲۰۹	۱۱۹
۳	مجموع	۲۷۹۲	۲۴۲۸	۴۲	۴۰۶	۴۰۶

پُستی خدمتونه

POSTAL SERVICES

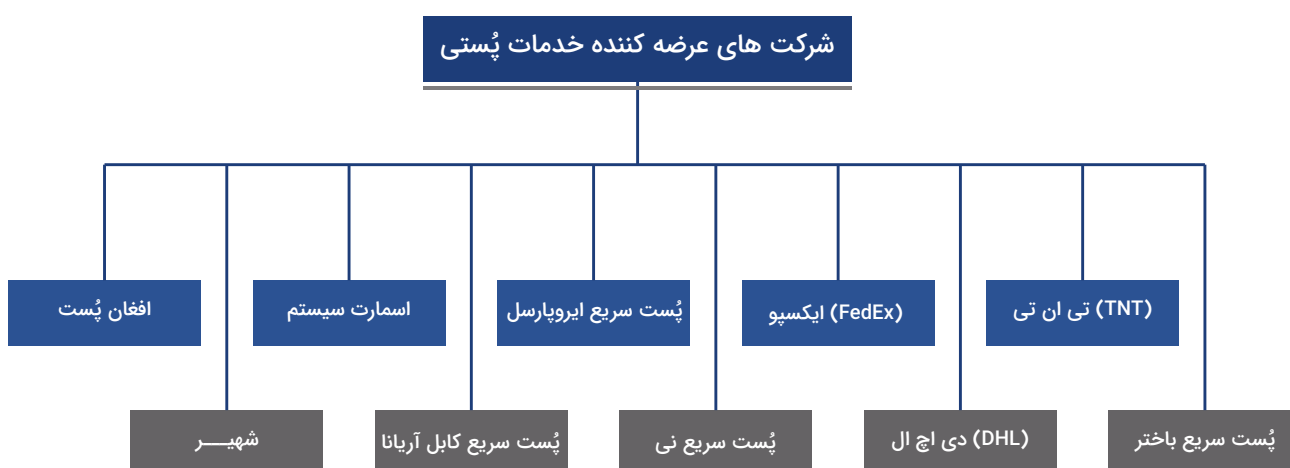
د پستي خدماتو د تنظيم اداره

Afghanistan Postal Regulatory Authority

- د اپرا ادارې مهمې دندې
- اپرا پراخو او کوریر شرکتونو ته د هېواد د قوانینو په رڼا کې د معیارونو او کړنلارو جوړول
- د پست د کورنیو او نړېوالو سټنډرډونو او معیارونو پلي کول، د قوانینو او کړنلارو د تطبیق څخه څارنه
- د پستي خدماتو مشتریانو شکایتونو ته رسیدګي، په هېواد کې د پستي خدماتو د بازار څارنه،
- د اړوندو شرکتونو د میاشتیانو راپورونو را ټولول،
- د پستي شرکتونو د مالي مکلیفتونو را ټولونه او اړوند حساب ته تحویلول،
- د پستي خدماتو شرکتونو تر منځ د شخړو او ستونزو حل او حکمیت.

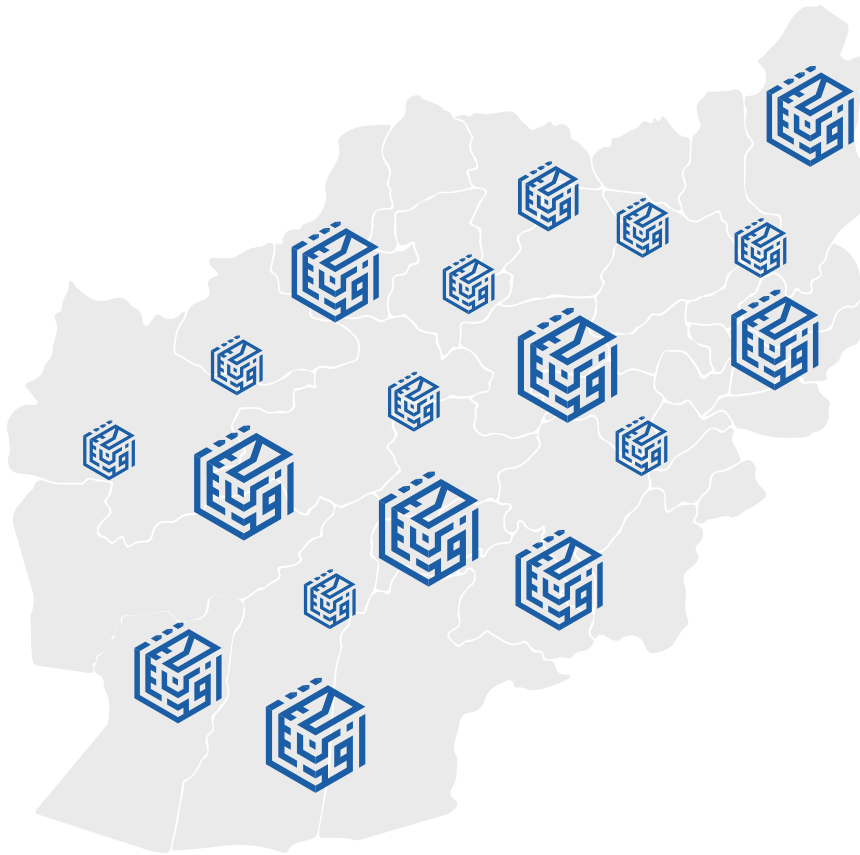
اپرا (APRA) د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوجۍ تر چتر لاندې په هېواد کې د پستي خدماتو د تنظيم، څارنې او پالیسي سازې ادارې په توګه کار کوي. اپرا د هېواد د نافذه قوانینو په چوکاټ کې د پستي خدماتو وړاندې کوونکي او بازار کې د خدماتو د تشویق او ملاتړ تر څنګ، د فعالیتونو د څرنگوالي څارنه کوي، بازار کې د سالم رقابت زمینه برابروي او د خدماتو پر کبفیت د اړندو شرکتونو سره کار کوي.

د افغان پست دولتي ادارې تر څنګ تر اوسه ۹ بېلابېلو شرکتونو د اپرا څخه د پستي خدماتو جوازونه تر لاسه کړي او د یو شمېر نورو شرکتونو د جوازونو کارونه هم تر کار لاندې دي چې په ۱۳۹۸ کال کې به یې چارې بشپړې شي.

افغان پُست AFGHAN POST

463

پُسته خانه تا سطح
ولسوالیها حضور فزیکي

کارمند

1041

۹۰۰،۴۸۰،۶۹۲ افغانی

از بابت انتقال و توزیع پاسپورت ها از آغاز این روند الی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۷ که با مجموع عواید سایر خدمات پُستی دیگر مجموعاً عواید ریاست پُست در حدود یک میلیارد افغانی گردید.

دستاوردها:

ایجاد سیستم تعقیب و پیگیری آنلاین که می توان از طریق آن اقلام پُست سریع، پارسلات و مراسلات صدور و ورودی بین المللی را ردیابی نمود؛

آغاز خدمات اخذ، انتقال و توزیع پاسپورت های متقاضیان از طریق پُسته خانه های معیاری در مرکز و ولایات. از درک انتقال و توزیع پاسپورت ها از آغاز این روند الی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۷ در حدود ۹۰۰'۴۸۰'۶۹۲ افغانی عواید به حساب دولت واریز گردیده است که با مجموع عواید سایر خدمات پُستی دیگر مجموعاً عواید ریاست پُست در حدود یک میلیارد افغانی گردید.

آغاز تطبیق پروژه در سال ۱۳۹۷ مبلغ هشتصد هزار دالر امریکایی هزینه داشته که جهت رشد و عصری سازی خدمات پستی بکار رود که طبق این پروژه انکشافی در سال مالی جاری فعالیتهای ذیل صورت گیرد:

پُسته خانه مرکزی و دفتر مرکزی پُست بکس های مقر وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی به شکل عصری و طبق نیاز مارکیت آماده شوند.

مرکز ارتباطات مشتریان یا Customer Call Center جهت تأمین ارتباطات متداوم با مشتریان، رفع مشکلات و نیازمندی های ایشان به خصوص در قسمت انتقال حواله های پولی، توزیع به موقع اقلام تجارتي، پارسلات و مراسلات ایشان ایجاد می گردد؛ تجهیزات نرم افزار و سخت افزار اینترنتی جهت اتصال پُسته خانه ها خریداری می گردد.

۱. سیستم کمره های امنیتی یا CCTV در شعبات عملیاتی جهت نظارت و کنترل پروسس اقلام پُستی و رشد

کیفیت خدمات نصب و فعال می‌گردد و همچنان پارسل لاکر یا Parcel Lockers جهت ایجاد سهولت به مشتریان در پُسته خانه مرکزی نصب و به بهره‌برداری سپرده می‌شود.

۲. ایجاد خدمات پُست سریع یا Express Mail Service، این خدمات هم در سطح داخلی و هم در سطح بین‌المللی جهت عرضه خدمات پُستی سریع، مصئون و مطمئن عرضه می‌گردد.

۹

گسترش ارتباطات
منطقوی و بین المللی

REGIONAL & INTERNATIONAL
RELATION DEVELOPMENT

امضای تفاهمنامه دوجانبه با کشور تاجکستان

امضا توافقنامه همکاری میان محترم شهزاد آریوبی وزیر مخابرات و تکنالوژی معلوماتی و رئیس خدمات علاقه تاجیکستان در بخش تکنالوژی معلوماتی و مخابراتی که حاوی اتصال منطوقی از طریق فایبر نوری، انتقال بندویت انترنت، خدمات پستی، تجارت الکترونیک و تبادل تجارب و دانش در بخش تکنالوژی معلوماتی می باشد.

به اساس این تفاهم نامه که بتاريخ ۱۳۹۷/۳/۳۱ به امضاء رسید، شرکت مخابراتی افغان تیلی کام پیشنهاد شرکت ازبک تیلی کام" مبنی بر ارایه کانال های انتقال خدمات مخابراتی بین المللی را (Gbit/s) با امکان ارتقای سرعت آن از ۱۰ نظر به تقاضا از طریق مرزافغانستان - ازبکستان به مرز ازبکستان - قزاقستان و ازبکستان، قرقیزستان، ملاحظه و بررسی نماید. و در صورت ضرورت افغانستان آماده است تا ظرفیت های انترنت و باظرفیت ترانزیت را به کشور ازبکستان ارایه نماید.

امضای تفاهمنامه با کشور ازبکستان

امضای توافقنامه های همکاری میان محترم شهزاد آریوبی وزیر مخابرات و تکنالوژی معلوماتی افغانستان و همتای ازبکستانی اش و امضای توافقنامه تخنیکي دیگر میان روسای افغان تیلی کام و ازبک تیلی کام .

امضاء توافقنامه های همکاری محترم شهزاد آریوبی وزیرمخابرات و تکنالوژی معلوماتی افغانستان و همتای ازبکستان اش به هدف تأمین بندویت انترنت برای ج.ا.افغانستان به قیمت مناسب و فراهم نمودن زمینه مناسب برای ترانزیت دیتا از کشور ازبکستان به کشورهای منطقه ازخاک افغانستان و برعکس آن و فراهم نمودن زمینه ترانزیت پستی از طریق ازبکستان به آسیای مرکزی بتاريخ ۱۵/۱/۱۳۹۷

امضای تفاهمنامه همکاری با کشور جمهوری قرغزستان

در حین حال تفاهمنامه همکاری در رابطه به وصل شبکه فایبری نوری جهت انتقال دیتا و برعکس آن به طورترانزیت از طریق مسیر شیرخان بندر افغانستان به کشور تاجکستان و همچنان امتداد آن به کشور قرغزستان به تاریخ ۲۰۱۷/۹/۲۵ به امضا رسید.

در عین حال تفاهمنامه همکاری در رابطه به وصل شبکه فایبری نوری جهت انتقال دیتا و برعکس آن به طورترانزیت از طریق مسیر شیرخان بندر افغانستان به کشور تاجکستان و همچنان امتداد آن به کشور قرغزستان به تاریخ ۲۰۱۷/۹/۲۵ به امضا رسید.

تفاهمنامه همکاری به هدف تقویت همکاری در زمینه مخابرات؛ خدمات پستی و امنیت سایبری، خدمات ستلایت و ترویج سرمایه گذاری های مشترک در زمینه تکنالوژی معلوماتی و مخابرات از طریق پروژه ها در هر دو کشور و یا در کشورهای سوم مطابق با شرایط طرفین و همکاری در بخش نوآوری عصری خدمات عامه به تاریخ ۱۳۹۷/۸/۲۸ به امضا رسید.

به اساس این تفاهمنامه طرفین در ساحه مخابرات، تکنالوژی معلوماتی و پستی، مطابق به معیارهای شناخته شده و پرنسیپ های حقوق بین الملل، قوانین دولته ای طرفها، مقررات و اسناد اتحادیه جهانی پست و توصیه های اتحادیه بین المللی مخابرات، در چارچوب صلاحیت خود همکاری می نمایند. و مکلف اند که غرض جلوگیری از فروش سیم کارت های اپریتران موبایل هر دو کشور در داخل کشور مقابل در مرزها اقدامات صورت گیرد. و افزایش STM- ظرفیت شبکه نوری هر دو کشور از طرفین همکاری می نمایند ۱۶ DWDM به تا ارتباطات معلوماتی و انترنیتی بین دو کشور بصورت مؤثر تأمین گردد.

eGOV

Digital
CASA

APRA

